

Nr 121

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution, m. m.; given Stockholms slott den 25 mars 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution; samt
- 2) förordning om frihet från införselavgift i vissa fall.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Såsom ett led i strävandena att åstadkomma såvitt möjligt enhetliga nordiska regler på det tulladministrativa området föreslås i propositionen vissa ändringar och tillägg i gällande bestämmelser om tullrestitution samt en ny restitutionsform, benämnd reducerad restitution. De nya bestämmelserna syftar även till en förenkling av tullrestitutionsförfarandet.

Vidare framlägges förslag till en särskild förordning om befrielse från eller restitution av skatt eller annan avgift, som uttages vid import. Sådan avgift skall enligt förordningen i regel inte utgå om tullfrihet åtnjutes enligt tulltaxeförordningen. Därjämte skall restitution av erlagd avgift kunna erhållas under i stort sett samma förutsättningar som i fråga om restitution av tull. Förordningen träder i stället för de stadganden i ämnet, som nu finns i olika skatte- och avgiftsförfattningar, jordbruksregleringsförfattningarna dock undantagna.

Slutligen föreslås en utvidgning av möjligheterna till varvsindustriestitution beträffande fiske-, last- och sjöräddningsfartyg.

De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 juli 1960.

Förslag
till
förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307)
angående tullrestitution

Härigenom förordnas, att 2, 3, 5—7, 10 och 11 §§ förordningen den 4 oktober 1929 angående tullrestitution¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt i det följande sägs samt att i samma förordning skola införas två nya paragrafer, betecknade 6 a § och 9 a §, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

2 §.

Näringsidkare äger att vid utförelse av här i riket framställd, reparerad eller kompletterad vara, för vars framställning, reparation, komplettering eller emballering använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (allmän industrirestitution) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom två år före utförelsen av honom införts från utlandet. Rätt till allmän industrirestitution gäller jämväl i avseende å *materialier*, som gått förlorade vid arbetets utförande.

3 §.

Idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare äger att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräk-

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Näringsidkare äger att vid utförelse av här i riket framställd, reparerad, *bearbetad*, kompletterad eller *emballerad* vara, för vars framställning, reparation, *bearbetning*, komplettering eller emballering använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (allmän industrirestitution) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom två år före utförelsen av honom införts från utlandet. *Har vara införts för att repareras, bearbetas, kompletteras eller emballeras, skall, då näringsidkaren återutför sålunda behandlad vara, jämväl denna hänföras till artiklar som nyss sagts.* Rätt till allmän industrirestitution gäller jämväl i avseende å *artiklar*, som gått förlorade vid arbetets utförande.

3 §.

Idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare äger att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av *svenskt eller utländskt fiske-, last- eller sjöräddningsfartyg*

¹ Senaste lydelse se beträffande 3 § 1959: 117, beträffande 6 § 1957: 138 och beträffande 10 § 1956: 198.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

tighet, utländskt järnfartyg även av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, eller av skeppsdocka, dockport, ponton, slip, stapelbädd, utrustningskaj eller mudderverk, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (varvsindustriestitution) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet. I fråga om svenskt fartyg, som är undantaget från ovillkorlig mätnings-skyldighet, skall beträffande varvsindustriestitution 70 tons bruttodräktighet anses motsvara 20 meters längd, mätt enligt gällande förordning angående fartygs byggnad och utrustning. Rätt till varvsindustriestitution gäller jämväl i avseende å *materialier*, som gått förlorade vid arbetets utförande.

5 §.

Näringsidkare äger att vid återutförelse av varor, som av honom införts från utlandet, åtnjuta restitution av tull (*handelsrestitution*) för en motsvarande myckenhet varor av samma slag, vilka inom två år före återutförelsen av honom införts från utlandet. Handelsrestitution må icke medgivas för *spannmål, omalen eller malen, levande djur, alkoholhaltiga drycker, sprit eller absolut alkohol och ej heller* för varor, vilka vid återutförelsen icke äro marknadsgilla eller som äro avsedda att återsändas till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprunglige säljarens ombud i annat land.

*med en längd av minst åtta meter, mätt från förkant av förstäven till akterkant av akterstäven, annat svenskt eller utländskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet, utländskt järnfartyg även av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, eller av skeppsdocka, dockport, ponton, slip, stapelbädd, utrustningskaj eller mudderverk, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (varvsindustriestitution) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet. I fråga om svenskt fartyg, som är undantaget från ovillkorlig mätnings-skyldighet, skall beträffande varvsindustriestitution 70 tons bruttodräktighet anses motsvara 20 meters längd, mätt enligt gällande förordning angående fartygs byggnad och utrustning. Rätt till varvsindustriestitution gäller jämväl i avseende å *artiklar*, som gått förlorade vid arbetets utförande.*

5 §.

Näringsidkare äger att vid återutförelse *i samband med försäljning* av varor, som av honom införts från utlandet, åtnjuta restitution av tull (*handelsrestitution*) för en motsvarande myckenhet varor av samma slag, vilka inom två år före återutförelsen av honom införts från utlandet. *Generaltullstyrelsen äger efter samråd med kommerskollegium i särskilt fall medgiva restitution utan hinder av att försäljning ej ägt rum före återutförelsen.*

Handelsrestitution må icke medgivas för varor, vilka vid återutförelsen icke äro marknadsgilla eller som äro avsedda att återsändas till produktions- eller inköpslandet eller till pro-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

Förutom i fall, som avses i 2—5 §§, må restitution av tull (särskild restitution) kunna medgivas,

a) i fråga om vara, som ännu icke utlämnats från tullverket:

då tullavgiften uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd; eller

då eljest synnerliga skäl föreligga;

b) vid återutförsel av från tullverket utlämnad vara:

då beträffande varan förutsättningar för tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen uppenbarligen varit för handen;

då varan *vid vederbörlig undersökning befunnits innehålla arsenik eller annat giftigt ämne i sådan myckenhet, att varan enligt gällande giftstadga icke må hållas till salu;*

då varan på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal *och ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning, dock att restitution må kunna medgivas beträffande vara, som nyttjats endast i samband med provning eller under därmed jämförbara förhållanden, ävensom beträffande till försäljning utbjuden vara i fall då utbudandet ägt rum utan att felet i varan varit känt eller ock skett uteslutande i syfte att begränsa den kostnad och skada, som förorsakats av felet;*

då tullavgiften för varan uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd *och varan ej blivit här i riket nyttjad;* eller

då eljest synnerliga skäl föreligga.

6 §.

Restitution av tull (särskild restitution) må, under förutsättningar varom Konungen äger förordna, kunna medgivas,

a) i fråga om vara, som ännu icke utlämnats från tullverket:

då tullavgiften uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd; eller

då eljest synnerliga skäl föreligga;

b) vid återutförsel av från tullverket utlämnad vara:

då beträffande varan förutsättningar för tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen uppenbarligen varit för handen;

då varan *på grund av stadgande, som meddelats med hänsyn till allmän hälsovård, allmän säkerhet eller andra liknande intressen, icke må hållas till salu;*

då varan på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal *eller icke blivit inom avtalad tid avlämnad;*

då varan uppenbarligen felbeställts eller hinder av teknisk art för varans användning för avsett ändamål föreläggat vid införseln;

då varan uppenbarligen blivit av förbiseende avsendt till mottagaren och för dennes räkning förtullad;

då tullavgiften för varan uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd; eller

då eljest synnerliga skäl föreligga.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

Tullrestitution enligt punkt b) må åtnjutas, allenast för så vitt varan inom *sex månader* efter införseln återutförts av den, som infört varan. Då särskilda skäl föreligga må dock *general tullstyrelsen i fråga om vara, som befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal, medgiva, att restitution må åtnjutas även om återutförseln skett efter utgången av nämnda tid å sex månader.*

Har från tullverket utlämnad vara, beträffande vilken tullfrihet under viss tid enligt 8 § 1 mom. h) tulltaxeförordningen medgivits eller förutsättningar för sådan tullfrihet uppenbarligen varit för handen, under tullkontroll blivit förstörd eller eljest bevisligen gått förlorad, innan varan skolat återutföras, må befrielse från eller restitution av tull för varan åtnjutas.

Har transportmedel, för vilket tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen medgivits, blivit genom olycka svårt skadat innan det skolat återutföras, må Konungen förordna om befrielse från tull för transportmedlet. Sådan befrielse må dock icke beviljas i andra fall än där transportmedlet överlåtes till statsverket eller under tullkontroll förstöres.

Har eljest från tullverket utlämnad vara, beträffande vilken tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen medgivits eller förutsättningar för sådan tullfrihet uppenbarligen varit för handen, blivit förstörd eller gått förlorad, innan varan skolat återutföras, ankommer på prövning av Konungen, huruvida och i vad mån befrielse från eller restitution av tull för varan må åtnjutas. Sådan befrielse eller restitution må dock icke beviljas i andra fall än då varan förstörts på grund av myndighets föreskrift eller gått förlorad genom olycka eller annan liknande händelse, varöver den som infört varan icke skäligen kunnat råda.

Tullrestitution enligt punkt b) må åtnjutas, allenast för så vitt varan inom *ett år* efter införseln återutförts av den, som infört varan. Då särskilda skäl föreligga, må dock *restitution* åtnjutas även om återutförseln skett efter utgången av nämnda tid av *ett år*.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 a §.

Förutom i fall, som avses i 2—6 §§, må restitution av tull (reducerad restitution), i den mån Konungen därom förordnar, åtnjutas vid återutförelse av:

a) rullande järnvägsmateriel och delar därtill, som införts för tillfälligt brukande;

b) materiel, som införts för tillfälligt brukande

vid utförande av anläggnings-, byggnads- eller liknande arbeten eller komplettering, reparation, avprovning eller liknande arbeten å anläggning eller byggnad, eller

för vetenskapligt, undervisnings- eller tekniskt ändamål; samt

c) maskiner, apparater och instrument ävensom delar därtill, som

för tillfälligt brukande införts antingen som ersättning för motsvarande föremål, vilka genom olycka skadats eller förstörts, eller i avvaktan å avlämnande av motsvarande beställda föremål, eller

på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal och i avvaktan på avtalsenligt avlämnande endast tillfälligt här i riket nyttjats, eller ock

för tillfälligt brukande införts i avvaktan å försättande i avtalsenligt skick av motsvarande avlämnade föremål.

Tullrestitution enligt punkterna a) —c) må åtnjutas för tullbeloppet med avdrag, för varje påbörjad månad efter materielens införelse, vid tillämpning av punkt a) av två procent, punkt b) av fem procent och punkt c) av tio procent.

Har vara, för vilken vid återutförelse tullrestitution enligt denna paragraf åtnjutas, i oförändrat skick återinförts under sådana förhållanden att tullfrihet enligt tulltaxeförordningen medgivits mot inbetalning av restitutionsbeloppet, må, när varan ånyo återutföres efter tillfälligt

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7 §.

Prövning av — — — med kommerskollegium.

Prövning av fråga angående särskild restitution enligt 6 § ankommer på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlätas på lokal tullmyndighet.

10 §.

Generaltullstyrelsen må i särskilda fall medgiva utsträckning av de i 2, 3 och 3 a §§ fastställda tidrymder. Likaledes må generaltullstyrelsen medgiva, att tullrestitution, som avses i nämnda paragrafer, må åtnjutas jämväl i det fall, att hinder uppstått för artiklarnas användning för de i sagda paragrafer omförmälda arbeten och artiklarna på grund därav återutföras, liksom ock i det fall, att det för sökanden skulle medföra synnerlig kostnad eller olägenhet att visa de använda artiklarnas slag och ursprung, men han ådagalagt, att artiklarna till myckenhet och beskaffenhet överensstämma antingen med artiklar, som av sökanden införts från utlandet, eller med artiklar, som av honom framställts med användande av artiklar, införda av honom.

7 §.

Prövning av — — — med kommerskollegium.

Prövning av fråga angående restitution enligt 6 eller 6 a § ankommer på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlätas på lokal tullmyndighet.

9 a §.

Restitution av tull må ej åtnjutas med mindre ansökning därom avser belopp om sammanlagt lägst etthundra kronor, såvitt angår 2—5 §§, femtio kronor, såvitt angår 6 §, och tvåhundra kronor, såvitt angår 6 a §.

Restitution av tull enligt denna förordning skall för varje ansökning medgivas i hela kronor, så att överskjutande öretal bortfaller.

10 §.

Generaltullstyrelsen må i särskilda fall medgiva utsträckning av de i 2, 3, 3 a och 5 §§ fastställda tidrymder. Likaledes må generaltullstyrelsen medgiva, att tullrestitution, som avses i 2, 3 och 3 a §§, må åtnjutas jämväl i det fall, att hinder uppstått för artiklarnas användning för de i sistnämnda paragrafer omförmälda arbeten och artiklarna på grund därav återutföras, liksom ock i det fall, att det för sökanden skulle medföra synnerlig kostnad eller olägenhet att visa de använda artiklarnas slag och ursprung, men han ådagalagt, att artiklarna till myckenhet och beskaffenhet överensstämma antingen med artiklar, som av sökanden införts från utlandet, eller med artiklar, som av honom framställts med användande av artiklar, införda av honom.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

11 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall varas införsel anses hava skett den dag, från vilken anstånd med fullgörande av de med varans förtullning sammanhängande förpliktelser mot tullverket skall enligt därför gällande stadganden beräknas. Förordningen avser icke blott varor, som införts direkt från utlandet, utan även varor, som inkommit från frihamn, uttagits från *frilager*, tullnederlag eller transitupplag eller ankommit efter transitering.

Vad i denna förordning stadgas angående tullrestitution vid utförsel gäller även, då gods, för vilket sådan restitution ifrågasättes, utförts till frihamn eller *intagits å frilager*.

11 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall varas införsel anses hava skett den dag, från vilken anstånd med fullgörande av de med varans förtullning sammanhängande förpliktelser mot tullverket skall enligt därför gällande stadganden beräknas. Förordningen avser icke blott varor, som införts direkt från utlandet, utan även varor, som inkommit från frihamn, uttagits från tullnederlag eller transitupplag eller ankommit efter transitering.

Vad i denna förordning stadgas angående tullrestitution vid utförsel gäller även, då gods, för vilket sådan restitution ifrågasättes, utförts till frihamn eller, *vad angår gods, för vilket allmän industrirestitution eller handelsrestitution ifrågasättes, såsom förnödenhets- eller proviantartiklar ombordtagits å fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik.*

Vid tillämpning av 6 och 6 a §§ skall med där avsedd återutförsel jämföras förstöring under myndighets kontroll.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1960. I fråga om dessförrinnan införd vara må dock reducerad restitution ifrågakomma allenast om tullfrihet under viss tid enligt 8 § 2 mom. tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) medgivits för varan för tid efter ikraftträdandet och tullen för varan blivit erlagd, och skall för beräkning i sådant fall av restitutionsbelopp införseln anses hava skett den dag då tullfrihetstiden utgick.

Förslag
till
förordning om frihet från införselavgift i vissa fall

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Införes vara till riket under sådana omständigheter vilka för tullpliktig vara medföra rätt till tullfrihet enligt 4 §, 6 § 1 mom. eller 8—12 §§ tulltaxeförordningen, skall icke heller utgå skatt eller annan avgift som på grund av införseln eljest skolat erläggas till tullverket.

Vad i första stycket sägs skall i fall som avses i 6 § 1 mom. tulltaxeförordningen gälla endast om varan återinföres av den som utfört densamma.

2 §.

Restitution av skatt eller annan avgift, som erlagts till tullverket på grund av införsel till riket, må, i den mån återbäring av det erlagda beloppet icke i annan ordning kan medgivas, åtnjutas i den utsträckning restitution av tull med stöd av 2, 4, 5, 6 eller 6 a § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution beviljas för varan eller, i fråga om tullfri vara, skulle beviljas, därest varan var tullbelagd.

3 §.

I fråga om befrielse från eller restitution av skatt eller annan avgift enligt 1 och 2 §§ skall vad för motsvarande fall är föreskrivet beträffande tull i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

4 §.

Bestämmelserna i denna förordning skola icke äga tillämpning å införsel-, kompensations- och regleringsavgifter på jordbrukets eller fiskets område.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1960. Genom förordningen upphäves vad i annan författning finnes stridande mot förordningens bestämmelser.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 mars
1960.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, EDENMAN, NETZÉN, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa ändringar i tullrestitutionsförordningen, m. m.* samt anför därvid följande.

1. Inledning

Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet tillsatte vid sitt möte i Helsingfors i augusti 1957 ett särskilt tullexpertutskott, som skulle närmare behandla de i förslaget till konvention om nordiskt ekonomiskt samarbete berörda tulltekniska och tulladministrativa spörsmålen. Tullexpertutskottet arbetade med den målsättningen att de gemensamma bestämmelser i sagda hänseenden, som påkallades vid ett genomförande av en gemensam nordisk marknad, skulle intagas i en överenskommelse, som i förening med huvudkonventionen om nordiskt ekonomiskt samarbete skulle undertecknas och ratificeras av de fyra nordiska länderna. I juli 1959 överlämnade tullexpertutskottet till samarbetsutskottet ett förslag till överenskommelse mellan de nordiska länderna om gemensamma tulladministrativa bestämmelser, om vilket förslag enighet uppnåtts inom tullexpertutskottet.

Vid Nordiska rådets sjunde session i Stockholm i november 1959 beslöt rådet, på förslag av rådets ekonomiska utskott, antaga en rekommendation, vari rådet föreslog regeringarna att närmare utveckla det ekonomiska samarbetet och att skapa i detta sammanhang erforderliga arbetsformer. Ekonomiska utskottets förslag hade delvis grundats på ett av de nordiska samarbetsministrarna den 17 oktober 1959 till rådet överlämnat förslag till inrättandet av ett nordiskt ministerråd och samarbetsutskott för ekonomiskt samarbete. I sistnämnda förslag framhölls, att det i samband med tullunionsplanerna utförts ett betydande arbete på det tulltekniska området. Även här skulle, uttalades det, ett fortsatt samarbete i syfte att åstadkomma gemensamma regler och en koordinering av de tulladministrativa bestämmelserna innebära fördelar såväl för näringslivet som för tullmyndigheterna i de nordiska länderna.

En redogörelse för Nordiska rådets sjunde session överlämnades av Kungl. Maj:t till riksdagen.

I utlåtande (1959: 7) över redogörelsen sade sig utrikesutskottet finna det naturligt att riksdagen, sedan den tilltänkta nordiska tullunionen icke under dåvarande omständigheter kunde väntas bli realiserad, uttalade sig för att det nordiska ekonomiska samarbetet fortsattes i de former, vilka betingades av Sveriges, Danmarks och Norges väntade anslutning till den Europeiska frihandelssammanslutningen, vilken då befann sig under bildande. Därvid borde uppnärksammas de olika samarbetsuppgifter, som närmare angavs bl. a. i de nordiska samarbetsministrarnas förslag av den 17 oktober 1959. Genom skrivelse den 15 december 1959 (nr 352) anmälde riksdagen för Kungl. Maj:t, att riksdagen beslutat i överensstämmelse med utskottets hemställan.

Det av tullexpertutskottet framlagda förslaget till överenskommelse avsåg bl. a. att åstadkomma gemensamma nordiska regler beträffande tullfrihet och tullrestitution och berörde således två för tullmyndigheternas verksamhet centrala författningskomplex. Vid utarbetandet av förslaget har det varit en riktlinje att icke göra inskränkning i de förmåner som redan tillförsäkrats näringslivet i respektive nordiska länder. I vissa avseenden innebar förslaget ökade lättnader såväl i Sverige som i övriga nordiska länder.

Vad tullexpertutskottet föreslagit i fråga om tullfrihet och därmed sammanhängande frågor har behandlats och så långt möjligt beaktats i den proposition med förslag till ny tulltaxeförordning (nr 98) som nyligen förelagts riksdagen. Av tullexpertutskottets förslag återstår sålunda att anmäla de delar som avser tullrestitution o. dyl.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 januari 1960 har *generaltullstyrelsen* hemställt om vissa ändringar i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution samt kungörelsen samma dag (nr 308) med tillämpningsföreskrifter till sagda förordning, m. m. Vid skrivelsen har fogats erforderliga författningsförslag.¹ De begärda ändringarna, som föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1960, ansluter sig i allt väsentligt till nyssnämnda av tullexpertutskottet i juli 1959 framlagda förslag till överenskommelse mellan de nordiska länderna och avser huvudsakligen reglerna om allmän industrirestitution, handelsrestitution och särskild restitution. Bestämmelserna om varvsindustrirestitution, flygindustrirestitution och kvarnindustrirestitution, vilka ämnen icke behandlats av tullexpertutskottet, beröres däremot ej, utom på ett par punkter, av ändringsförslagen. Dessa innebär vidare inrättandet av en ny form av tullrestitution, benämnd reducerad restitution, avsedd att bl. a. ersätta nuvarande regler i tulltaxeförordningen om temporär tullfrihet för maskiner m. m., som införes för användning vid all-

¹ Generaltullstyrelsens förslag till ändringar i tullrestitutionsförordningen överensstämmer i berörda delar i allt väsentligt med vid propositionen fogat författningsförslag. Styrelsens förslag till ändrade tillämpningsföreskrifter har — med ett par rent redaktionella jämkningar — såsom *Bihang* fogats vid statsrådsprotokollet.

männyttigt företag, samt för lokomotiv och järnvägsvagnar, som av järnvägsförvaltning förhyres från utlandet.

Över generaltullstyrelsens framställning har efter remiss *utlåtanden* avgivits av kommerskollegium, järnvägsstyrelsen, Sveriges industriförbund (som underställt ärendet berörda branschorganisationer, däribland Sveriges kemiska industrikontor), Sveriges allmänna exportförening och Sveriges grossistförbund. Kommerskollegium har därjämte överlämnat yttranden från Stockholms handelskammare, Östergötlands och Södermanlands handelskammare, Smålands och Blekinge handelskammare, Skånes handelskammare, Handelskammaren i Göteborg, Handelskammaren i Karlstad, Handelskammaren för Örebro och Västmanlands län, Handelskammaren i Gävle, Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare samt Norrbottens och Västerbottens läns handelskammare. Därjämte har inkommit en skrift från Tysk-svenska handelskammaren i Stockholm.

Vissa av de frågor, som generaltullstyrelsen berört i sin nyssnämnda framställning, har styrelsen tidigare underställt Kungl. Maj:t i skrivelser den 18 februari och den 22 oktober 1959. De därvid framlagda förslagen var delvis föranledda av en av Rådet för samarbete på tullområdet den 28 november 1957 antagen rekommendation, vilken med vissa undantag godkänts för svensk del. Över den förra skrivelsern avgavs *utlåtanden* av kommerskollegium, som även överlämnade ett från Stockholms handelskammare infordrat yttrande, samt av kontrollstyrelsen.

Generaltullstyrelsens framställning av den 18 januari 1960 — vilken alltså även innefattar de förslag som framlades i styrelsens tidigare skrivelser — har i huvudsak tillstyrkts eller lämnats utan erinran vid remissbehandlingen. Därvid har från flera håll anförts, att de föreslagna bestämmelserna i olika avseenden innebär förenklingar. Det har även framhållits att ett genomförande av förslaget torde komma att medföra fördelar för det svenska näringslivet.

I anslutning härtill torde få anmälas frågan om utvidgning av möjligheterna till varvsindustrirestitution beträffande fiskefartyg m. m. Förslag här om har framlagts i en inom finansdepartementets rättsavdelning i januari 1960 upprättad *promemoria*. Förslaget innebär att varvsindustrirestitution skall kunna ifrågakomma för vissa fartygskategorier, vilka nu icke omfattas av bestämmelserna om varvsindustrirestitution, nämligen svenska fiske- och lastfartyg av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, dock med en längd av minst åtta meter, samt utländska dylika fartyg av annat material än järn. Härför erforderlig ändring i tullrestitutionsförordningen har i *promemorian* föreslagits få tillämpning från och med den 1 juli 1960.

Över *promemorian* har efter remiss *utlåtanden* avgivits av generaltullstyrelsen (som även överlämnat från tulldirektionerna i Stockholm, Göteborg och Malmö samt tullkammaren i Oskarshamn infordrade yttranden), kommerskollegium (som överlämnat yttranden från Stockholms handelskam-

mare, Östergötlands och Södermanlands handelskammare, Skånes handelskammare, Handelskammaren i Göteborg, Handelskammaren i Karlstad, Handelskammaren i Gävle samt Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare), fiskeristyrelsen (som överlämnat ett av Sveriges fiskares riksförbund avgivet yttrande), ävensom sjöfartsstyrelsen. Därjämte har ett flertal organisationer beretts tillfälle avgiva yttrande. Av dessa har yttranden avgivits av Sveriges industriförbund (som bifogat en skrivelse från Sveriges mekanförbund), Sveriges hantverks- och småindustriorganisation, Sveriges varvsindustriförening, Sveriges allmänna exportförening, Svenska varvsföreningen, Sveriges redareförening samt Föreningen Sveriges mindre varv.

Vid remissbehandlingen har det i promemorian framlagda förslaget i hudsak tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

I sammanhanget bör erinras om att riksdagen i skrivelse den 12 maj 1959 (nr 235) hos Kungl. Maj:t hemställt att av riksdagens revisorer aktualiserad fråga om åtgärder i syfte att förenkla det nuvarande tullrestitutionsförfarandet måtte upptagas till prövning. I anledning härav har — såsom omnämnts i propositionen nr 29 till innevarande riksdag — vissa förberedande undersökningar av teknisk art igångsatts av generaltullstyrelsen i samråd med statens organisationsnämnd.

De av generaltullstyrelsen nu aktualiserade frågorna avser väsentligen andra sidor av tullrestitutionsförfarandet än som omfattas av de pågående organisatoriska undersökningarna. Nämnade undersökningar utgör således inte något hinder för att genomföra de här framlagda förslagen. Jag vill emellertid påpeka att även dessa syftar till förenklingar. Generaltullstyrelsens förslag är vidare att se som ett led i strävandena att åstadkomma gemensamma nordiska regler på det tulladministrativa området; motsvarande regler har för övrigt redan genomförts i Danmark. Den i promemorian föreslagna utvidgningen av möjligheterna till varvsindustrirestitution för fiskefartyg m. m. anknuter till önskemål därom som från flera håll framfördes vid 1958 och 1959 års riksdagar.

Jag anhåller därför att nu få närmare ingå på de sålunda föreliggande förslagen. Till en början torde en redogörelse få lämnas för gällande bestämmelser på området. Denna redogörelse omfattar icke reglerna för varvsindustrirestitution, till vilka jag återkommer i det följande i samband med att jag närmare behandlar denna fråga.

2. Gällande bestämmelser

Tullrestitution

Bestämmelserna om tullrestitution återfinnes i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution, kungörelsen samma dag (nr 308) med tillämpningsföreskrifter till nämnda förordning samt generaltullstyrelsens kungörelse den 23 februari 1953 (Tullverkets författningssamling

nr 30) med anvisningar till tullrestitutionsförordningens tillämpningsföreskrifter.

Enligt 2 § förordningen äger näringsidkare att vid utförsel av här i riket framställd, reparerad eller kompletterad vara, för vars framställning, reparation, komplettering eller emballering använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (allmän industrirestitution) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom två år före utförseln av honom införts från utlandet. Rätt till allmän industrirestitution gäller jämväl i avseende å materialier, som gått förlorade vid arbetets utförande. Enligt praxis anses till materialier eller andra artiklar, som nyss sagts, kunna hänföras jämväl varor, vilka av näringsidkaren införts från utlandet för att här i riket repareras, bearbetas eller kompletteras. Däremot medger stadgandet ej restitution vid utförsel av vara, som här i riket undergått endast emballering.

Enligt 5 § förordningen äger näringsidkare att vid återutförsel av varor, som av honom införts från utlandet, åtnjuta restitution av tull (handelsrestitution) för en motsvarande myckenhet varor av samma slag, vilka inom två år före återutförseln av honom införts från utlandet. Enligt paragrafen må handelsrestitution icke medgivas för spannmål, vare sig omalen eller malen, levande djur, alkoholhaltiga drycker, sprit eller s. k. absolut alkohol och ej heller för varor, vilka vid återutförseln icke är marknadsgilla eller som är avsedda att återsändas till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprunglige säljarens ombud i annat land. För restitution enligt paragrafen förutsättes icke nödvändigtvis att återutförseln sker i samband med försäljning.

Enligt 6 § första stycket b) förordningen kan särskild restitution medgivas vid återutförsel av från tullverket utlämnad vara i fem olika fall, nämligen

då beträffande varan förutsättningar för tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen uppenbarligen varit för handen,

då varan vid vederbörlig undersökning befunnits innehålla arsenik eller annat giftigt ämne i sådan myckenhet, att varan enligt gällande giftstadga icke må hållas till salu,

då varan på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal och ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning, dock att restitution må kunna medgivas beträffande vara, som nyttjats endast i samband med provning eller under därmed jämförliga förhållanden, ävensom beträffande till försäljning utbjuden vara i fall då utbjudan- det ägt rum utan att felet i varan varit känt eller ock skett uteslutande i syfte att begränsa den kostnad och skada, som förorsakats av felet,

då tullavgiften för varan uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd och varan ej blivit här i riket nyttjad, samt

då eljest synnerliga skäl föreligga.

Endast i förstnämnda fall, d. v. s. då beträffande varan förutsättningar för tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen uppenbarligen varit för handen, finnes viss möjlighet till restitution även för det fall att varan blivit förstörd eller gått förlorad innan den skolat återutföras. Vad beträffar möjligheterna till särskild restitution på synnerliga skäl må framhållas att stadgandet härom alltifrån restitutionsförordningens tillkomst erhållit en jämförelsevis strängt begränsad tillämpning.

Enligt 6 § andra stycket förordningen må tullrestitution enligt punkt b) åtnjutas, allenast för så vitt varan inom sex månader efter införseln återutförts av den, som infört varan. Då särskilda skäl föreligger må dock generaltullstyrelsen i fråga om vara, som befunnits icke överensstämmande med ingånget köpeavtal, medgiva, att restitution må åtnjutas även om återutförseln skett efter utgången av nämnda tid å sex månader.

I 6 § tredje, fjärde och femte styckena återfinnes de nyss antydda reglerna om befrielse från eller restitution av tull för varor och transportmedel, beträffande vilka tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen medgivits eller förutsättningar för sådan tullfrihet uppenbarligen varit för handen men som blivit förstörda eller gått förlorade innan de skolat återutföras.

Enligt 7 § andra stycket förordningen ankommer prövning av fråga angående särskild restitution enligt 6 § på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlätas på lokal tullmyndighet.

Restitutionsförordningen medger i princip restitution av tull oavsett storleken av det sökta beloppet.

Enligt 10 § förordningen äger generaltullstyrelsen i särskilda fall medgiva utsträckning av restitutionstiderna, dock endast så vitt fråga är om allmän industrirestitution, varvsindustrirestitution och flygindustrirestitution.

I 11 § förordningen finnes bl. a. stadganden om varor, som uttagits från eller intagits å frilager. Frilagersinstitutet är numera avskaffat. Vad angår gods, för vilket allmän industrirestitution eller handelsrestitution ifrågasättes, har ombordtagande av sådant gods såsom förnödenhets- eller proviantartiklar å fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik i praxis jämställts med utförsel.

Tillämpningsföreskrifterna till tullrestitutionsförordningen innehåller i 14 § bestämmelser om beräkning av industri- eller handelsrestitution. Enligt paragrafen skall därvid iakttagas att, oavsett om tullen skall beräknas med hänsyn till varans vikt eller värde eller enligt annan redovisningsgrund, restitutionsbeloppet skall beräknas enligt samma grunder, som tillämpats vid beräkning av tullen för den förtullningspost eller de förtullningsposter, varå restitutionsbeloppet enligt 11 § tillämpningsföreskrifterna angivits böra avskrivas. Beträffande vara, för vilken tullen skall beräknas efter bruttovikten eller efter verkliga nettovikten med tillägg av visst emballage, skall dock iakttagas, att vikten av emballage icke utan medgivande av generaltullstyrelsen må medräknas i den myckenhet, som lägges till grund för restitutionen.

Restitution av annan införelavgift än tull

Vad beträffar möjligheterna att vid utförelse av varor till utrikes ort eller svensk frihamn åtnjuta restitution av skatt eller annan avgift, som till statsverket erlagts på grund av varans införelse till riket, inrymmer gällande skatte- och avgiftsförfattningar i stort sett men ej alltid stadganden härom. I vissa fall är dessa stadganden ofullständiga. I praktiken tillämpas bestämmelserna huvudsakligen i fråga om varor, som utlämnats från tullverket. Vad angår möjligheterna att komma i åtnjutande av restitution av skatt eller annan avgift i fall, då varor i stället för att återutföras förstöras under myndighets kontroll, innehåller berörda författningar i allmänhet icke några uttryckliga föreskrifter.

Nu ifrågavarande bestämmelser kompletteras, vad beträffar från tullverket icke utlämnat gods, av föreskrifterna om befrielse från avgift i 146 § tullstadgan den 7 oktober 1927 (nr 391). Därest gods, som anmälts till direkt förtullning eller förtullning från transitupplag och underkastats tulltaxering, under tullkontroll återutföres, innan godset utlämnats från tullverket, må, enligt paragrafens första stycke, befrielse från därå belöpande obetald tull eller annan införelavgift åtnjutas (*r e t u r f ö r t u l l n i n g*). Överlåter någon till tullverket gods, som kvarligger i tullverkets omedelbara förvar eller å tullager, eller låter han under tullkontroll förstöra skadat eller förskämt dylikt gods, må, enligt paragrafens andra stycke, enahanda befrielse erhållas. Visas, att gods, som ej ställts till varuhavarens förfogande, genom olycka förstörts eller gått förlorat, må, enligt stadgande i paragrafens tredje stycke, befrielse åtnjutas från tull och annan införelavgift, som uppbäres av tullverket. Finnes vid undersökning uppenbart, att godset minskats genom läckage eller genom avdunstning, torkning eller annat, som föranledes av godsets egen beskaffenhet, må, enligt annat stadgande i samma stycke, befrielse åtnjutas för vad som sålunda avgått. Har gods, som kvarligger i tullverkets omedelbara förvar eller å tullager, förkommit utan varuhavarens vållande men föreligger icke omständighet, som medför befrielse från tull eller annan införelavgift, skall, enligt paragrafens fjärde stycke, sådan avgift, ändå att den skall utgå för godset, likväl icke uttagas av varuhavaren.

Temporär tullfrihet för föremål till allmännyttigt företag

Enligt 8 § 2 mom. tulltaxeförordningen må tullfrihet under viss tid på särskild framställning medges för maskiner, redskap, verktyg och andra föremål, som införes för användning vid järnvägs- eller hamnbyggnad, kanaliseringsarbete, elektrisk anläggning för allmänt behov eller annat allmännyttigt företag och som därefter skall ur riket återutföras, ävensom för lokomotiv och järnvägsvagnar, som av järnvägsförvaltning förhyres från utlandet.

Vad beträffar tillämpningen av sagda bestämmelser föreskrives i 80, 81

och 83 §§ kungörelsen den 30 oktober 1953 (nr 655) med tillämpningsföreskrifter till sagda förordning bl. a. att framställning om tullfrihet skall göras skriftligen hos generaltullstyrelsen, som efter samråd med kommerskollegium prövar framställningen. Denna må avse antingen vid visst tillfälle inkomna eller under begränsad tid för visst företag efter hand införelseväntade föremål. Vid prövning av omnämnda framställning skall, med beaktande av de föreliggande omständigheterna, bestämmas den tid, varunder tullfriheten må åtnjutas. Tiden må icke fastställas till mera än ett år från dagen för föremålens införelse; när särskilda omständigheter föreligger kan denna tid förlängas, varje gång med högst ett år. I samband med prövningen skall meddelas de närmare föreskrifter, vilka finnes erforderliga för att fastställa identiteten mellan de införda och de utförda föremålen.

3. Allmän industrirestitution och handelsrestitution

Generaltullstyrelsen

Generaltullstyrelsen föreslår, att i 2 § tullrestitutionsförordningen göres sådant tillägg, att allmän industrirestitution skall kunna medges även vid utförelse av vara, som här i riket undergått endast emballering. I övrigt innebär, enligt vad styrelsen framhåller, de föreslagna ändringarna i paragrafen endast förtydliganden av paragraftextens innehåll sådant detsamma tolkats i hittills tillämpad praxis.

I 5 § förordningen föreslår generaltullstyrelsen till förtydligande av villkoren för åtnjutande av handelsrestitution, att återutförelsen av varan skall äga rum i samband med försäljning. Styrelsen anför.

Villkoret är också av betydelse ur den synpunkten att detsamma ger tullmyndigheterna större möjligheter än vad nu är fallet att utöva kontroll över att varan icke i strid mot paragrafens stadganden återsändes till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprungliga säljarens ombud i annat land. Ett undantagslöst upprätthållande av sagda villkor skulle emellertid kunna medföra vissa icke önskvärda konsekvenser, i det att sådana näringsidkare, som nu komma i åtnjutande av handelsrestitution vid överföring av varor till sina lager i utlandet utan att försäljning samtidigt äger rum, därigenom skulle komma att vägras restitution. Å andra sidan kan ej bortses från det faktum att viss tendens kunnat förmärkas till missbruk av handelsrestitutionsförmånerna genom att vid en tullsänkning under anspråk på handelsrestitution återutföra varor och där- efter ånyo införa varorna mot erläggande av den lägre tullavgiften. Med hänsyn härtill får styrelsen föreslå att 5 § förordningen givas sådan lydelse att generaltullstyrelsen skall äga att efter samråd med kommerskollegium i särskilt fall medgiva restitution utan hinder av att försäljning av varorna ej ägt rum före återutförelsen.

Styrelsen föreslår vidare, att stadgandet i 5 § förordningen om att handelsrestitution icke må medges för omalen eller malen spannmål, levande djur, alkoholhaltiga drycker, sprit eller absolut alkohol skall utgå.

Remissyttrandena

Handelskammaren i Göteborg ifrågasätter lämpligheten av den föreslagna regeln att det skall ankomma på generaltullstyrelsen att efter samråd med kommerskollegium i särskilt fall medge undantag från föreskriften att återutförelse av handelsrestitutionsgodis skall ske i samband med försäljning. Enligt handelskammaren skulle detta medföra tidsutdräkt, omgång och ovisshet för den restitutionssökande. Det är bättre, menar handelskammaren, om i bestämmelserna direkt kunde anges, under vilka förutsättningar restitution kan medges i fall då försäljning ej ägt rum.

I övrigt har i yttrandena ej gjorts några erinringar mot de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om allmän industrirestitution och handelsrestitution.

Departementschefen

De föreslagna bestämmelserna innebär, vad avser allmän industrirestitution, att sådan restitution skall, i motsats till vad nu är fallet, kunna medges även vid utförelse av vara, som här i riket undergått endast emballering. I övrigt innebär förslaget på denna punkt, såsom generaltullstyrelsen framhållit, endast förtydliganden. I remissyttrandena har ej gjorts några invändningar mot vad generaltullstyrelsen sålunda föreslagit. För egen del har jag icke något att erinra utan tillstyrker de föreslagna bestämmelserna.

Med avseende å handelsrestitution innebär förslaget i första hand ett förtydligande tillägg, enligt vilket såsom villkor för åtnjutande av sådan restitution skall gälla, att återutförelsen av varan sker i samband med försäljning, dock med möjlighet för generaltullstyrelsen att efter samråd med kommerskollegium medge undantag från nämnda föreskrift. Vidare innebär förslaget, att stadgandet om att handelsrestitution ej må medges för spannmål, levande djur, alkoholhaltiga drycker, sprit eller absolut alkohol skall utgå.

I förstnämnda hänseende har Handelskammaren i Göteborg uttalat vissa betänkligheter och därvid vänt sig mot det föreslagna dispensstadgandet. Detta skulle enligt handelskammaren kunna vålla tidsutdräkt och annan olägenhet för den restitutionssökande. Handelskammaren ifrågasätter därför om icke bestämmelserna i stället kunde utformas så att av desamma direkt framginge, under vilka förutsättningar restitution kunde medges i de åsyftade fallen. I anledning härav vill jag framhålla, att det ej torde vara möjligt att i författningstexten närmare precisera dessa förutsättningar på sådant sätt att därigenom täckning erhålles för varje fall, då restitution skäligen bör ifrågakomma. Jag kan därför ej dela handelskammarens uppfattning i denna fråga.

Vad angår frågan om slopande av föreskriften om att handelsrestitution ej må åtnjutas för spannmål m. m. kan erinras om att föreskriften ursprungligen motiverats därmed, att sådana varor, för vilka restitutionsrätten kun-

de under alla förhållanden anses fullständigt obehörlig och alldeles olämplig, ovillkorligt borde undantagas från rätten till tullrestitution. Beträffande brännvin och sprit av säd, potatis eller andra jordfrukter framhölls, att dessa varor ej fick läggas å nederlag eller, såframt varan ej skulle därinom användas vid beredning av andra tillverkningar, införas å frihamn. Vad särskilt angår brännvin och sprit samt vin anfördes dessutom, att varornas alkoholhalt kunde undergå förändring. Enligt gällande tulltaxa utgår emellertid numera ej någon tull å levande djur och, på något undantag när, ej heller å spannmål. Någon anledning att bibehålla den inskränkande föreskriften i fråga om dessa varuslag föreligger således ej. Vad angår rusdrycker torde, främst med hänsyn till gällande monopollagstiftning på området, något undantagsstadgande ej vara av behovet påkallat.

I de avgivna remissyttrandena har, utöver vad jag redan framhållit, ej gjorts några invändningar mot de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om handelsrestitution. För egen del anser jag ändringarna väl motiverade och kan således tillstyrka förslaget.

4. Särskild restitution

Generaltullstyrelsen

Generaltullstyrelsen föreslår, att särskild restitution enligt 6 § tullrestitutionsförordningen skall kunna medges även för det fall att varan under myndighets kontroll förstöres samt att stadgande härom intages i 11 § förordningen. Förslaget överensstämmer med vad tullexpertutskottet förordat i detta hänseende.

Vad angår särskild restitution i fråga om från tullverket utlämnad vara har generaltullstyrelsen anført, att tullexpertutskottets regler härom upptager vissa fall, som icke har någon motsvarighet i nu gällande svenska bestämmelser. Samtliga dessa fall har, framhåller styrelsen, jämte de redan nu tillgodosedda, medtagits i styrelsens författningsförslag, därvid de närmare förutsättningarna för restitution föreslagits böra intagas i 1 a § tillämpningsföreskrifterna till förordningen.

Sålunda föreslås, att specialstadgandet om särskild restitution i fall då varan vid vederbörlig undersökning befunnits innehålla arsenik eller annat giftigt ämne i sådan myckenhet, att varan enligt gällande giftstadga icke må hållas till salu, utbytes mot en allmän föreskrift om särskild restitution, då varan på grund av stadgande, som meddelats med hänsyn till allmän hälsovård, allmän säkerhet eller andra liknande intressen, icke må hållas till salu.

Vidare föreslås såsom komplettering till stadgandet om särskild restitution i fall, då varan på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal, att sådan restitution skall kunna medges för vara, som icke blivit inom avtalad tid avlämnad.

Särskild restitution föreslås därjämte kunna medges, då varan uppen-

barligen felbeställts eller hinder av teknisk art för varans användning för avsett ändamål förelegat vid införseln eller då varan uppenbarligen blivit av förbiseende avsänd till mottagaren och för dennes räkning förtullad, allt under förutsättning att varan ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning.

Som ytterligare villkor för att särskild restitution skall kunna ifrågakomma, då tullavgiften uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd, har styrelsen — i överensstämmelse med tullexpertutskottets förslag — förordnat, att varan ej blivit inom riket utbjuden till försäljning. Bestämmelse härom avses skola införas i tillämpningsföreskrifterna.

Såsom tidigare nämnts får enligt 6 § andra stycket förordningen, såvitt fråga är om vara som utlämnats från tullverket, särskild restitution åtnjutas endast om varan återutförts inom sex månader efter införseln. Generaltullstyrelsen äger dock enligt författningsrummet då särskilda skäl föreligger medge restitution, även om sagda tidsfrist överskridits, men endast då fråga är om vara som befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal. Styrelsen har nu föreslagit, att tidsfristen generellt utsträcker till ett år med möjlighet till förlängning, då särskilda skäl föreligger. Den föreslagna avfattningen av stadgandet ger, i motsats till vad nu är fallet, generaltullstyrelsen möjlighet att på lokal tullmyndighet överlåta prövningen av ärenden av här ifrågavarande slag.

Generaltullstyrelsen har även föreslagit, att tredje, fjärde och femte styckena i 6 § tullrestitutionsförordningen skall utgå. Dessa stycken innehåller föreskrifter om tullrestitution för transportmedel och andra varor, beträffande vilka tullfrihet under viss tid medgivits eller förutsättningar för sådan tullfrihet uppenbarligen varit för handen och som blivit förstörda, gått förlorade eller blivit svårt skadade, innan de skolat återutföras. Styrelsens förslag i denna del grundar sig på förutsättningen, att motsvarande bestämmelser kommer att intagas i den nya tulltaxeförordningen med tillämpningsföreskrifter.

Remissyttrandena

Vid remissbehandlingen har de av generaltullstyrelsen föreslagna ändringarna och tilläggen i fråga om reglerna rörande särskild restitution tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Departementschefen

Generaltullstyrelsen har föreslagit vissa ändringar och tillägg i fråga om 6 § tullrestitutionsförordningen, vilket författningsrum innehåller regler om s. k. särskild restitution. Några erinringar mot förslaget i denna del har icke framförts vid remissbehandlingen. För egen del finner jag de föreslagna bestämmelserna ändamålsenliga. Jag tillstyrker sålunda förslaget.

Styrelsen har vidare föreslagit att tredje, fjärde och femte styckena i 6 §

tullrestitutionsförordningen skall utgå under förutsättning att motsvarande bestämmelser intages i den nya tulltaxeförordningen med tillämpningsföreskrifter. Även detta förslag har godtagits vid remissbehandlingen. Också för egen del biträder jag förslaget. Kungl. Maj:t har som nämnts nyligen i särskild proposition till riksdagen framlagt förslag till ny tulltaxeförordning. I detta förslag har intagits bestämmelser om tullfrihet för sådana tillfälligt införda transportmedel och andra varor, för vilka enligt nu gällande bestämmelser tullrestitution kan erhållas. Därest de sålunda föreslagna bestämmelserna — som även innebär vissa lättnader i tullhänseende utöver vad nu gäller — godtages av riksdagen, kan tredje, fjärde och femte styckena i 6 § tullrestitutionsförordningen utgå.

5. Reducerad restitution

Generaltullstyrelsen

Generaltullstyrelsen föreslår, i anslutning till de inom Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet utformade reglerna, inrättande av en ny form av tullrestitution, benämnd reducerad restitution, avsedd i första hand att ersätta de i 8 § 2 mom. i nu gällande tulltaxeförordning förekommande bestämmelserna om tullfrihet under viss tid för maskiner m. m., som införes för användning vid allmännyttiga företag. Enligt det av styrelsen framlagda förslaget skulle bestämmelserna om sådan restitution intagas i en ny paragraf i tullrestitutionsförordningen, betecknad 6 a §. Styrelsen anför härom följande.

Beträffande ifrågavarande slag av tullfrihet hade 1952 års tulltaxekommitté kommit till den uppfattningen att det i princip icke finnes anledning bibehålla densamma. Kommittén föreslog i stället en bestämmelse, som skulle ge möjlighet för styrelsen att i samråd med kommerskollegium bevilja temporär tullfrihet för materiel av här åsyftat slag utan avseende å materiels användning men under villkor att medgivandet icke otillbörligt påverkade konkurrensförhållandena på den svenska marknaden. Jämsides härmed gjorde emellertid kommittén vissa uttalanden till förmån för införandet i stället av en nedsättning av tullen i förhållande till ifrågavarande materiels användning inom landet.

Styrelsen hänvisar även till att Nordiska rådets ekonomiska utskott — med beaktande av att de inom Nordiska ekonomiska samarbetsutskottet utarbetade reglerna för tullåttnader i fråga om anläggningsmaskiner intagits i den nya danska tullag, som trätt i kraft den 1 februari 1959 — funnit önskvärt att dessa regler genomfördes även i de övriga nordiska länderna, och anför vidare.

De av tullexpertutskottet förordade reglerna om reducerad tullrestitution, vilka beträffande anläggnings- och liknande arbeten tillkommit efter överläggning mellan de svenska sakkunniga i utskottet samt Sveriges Industrieförbund, Sveriges Mekanförbund och Svenska Byggnadsentreprenörföreningen, grunda sig på principen om uttagande av en i förhållande till användningstiden beräknad tullavgift.

Enligt generaltullstyrelsens förslag skall reducerad tullrestitution, i den mån Konungen förordnar därom, åtnjutas vid återutförelse av följande slag av materiel, nämligen

a) rullande järnvägsmateriel och delar därtill, som införts för tillfälligt brukande,

b) materiel, som införts för tillfälligt brukande vid utförande av anläggnings-, byggnads- eller liknande arbeten eller komplettering, reparation, avprovning eller liknande arbeten å anläggning eller byggnad, eller

för vetenskapligt, undervisnings- eller tekniskt ändamål, samt

c) maskiner, apparater och instrument ävensom delar därtill, som för tillfälligt brukande införts antingen som ersättning för motsvarande föremål, vilka genom olycka skadats eller förstörts, eller i avvaktan å avlämnande av motsvarande beställda föremål, eller

som på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal men i avvaktan på avtalsenligt avlämnande endast tillfälligt här i riket nyttjats, eller ock

som för tillfälligt brukande införts i avvaktan å försättande i avtalsenligt skick av motsvarande avlämnade föremål.

I vad de föreslagna bestämmelserna avser materiel, som införts för tillfälligt brukande för vetenskapligt, undervisnings- eller tekniskt ändamål, framhåller generaltullstyrelsen, att förslaget i denna del icke har någon svarighet i de av tullexpertutskottet föreslagna fallen av reducerad restitution. Enligt styrelsens förslag bör Kungl. Maj:t i tillämpningsföreskrifterna till tullrestitutionsförordningen föreskriva att reducerad restitution, såvitt här är fråga, skall få åtnjutas endast i viss begränsad omfattning, nämligen för maskiner, apparater och instrument ävensom delar därtill, som införts för tillfälligt brukande för vetenskapligt eller undervisningsändamål eller för mätning för tekniskt ändamål, för malmetning eller för liknande arbeten. Styrelsen anför, att i de uppräknade fallen tullfrihet under viss tid nu kan åtnjutas enligt 8 § 2 mom. tulltaxeförordningen.

Reducerad restitution skall enligt styrelsens förslag få åtnjutas för tullbeloppet med vissa avdrag för varje påbörjad månad efter materielens införelse. I fråga om rullande järnvägsmateriel och delar därtill föreslås ett avdrag av två procent. För materiel, som skall användas vid utförande av anläggnings-, byggnads- eller liknande arbeten eller komplettering, reparation, avprovning eller liknande arbeten å anläggning eller byggnad, ävensom för materiel, som skall användas för vetenskapligt, undervisnings- eller tekniskt ändamål, föreslås ett avdrag av fem procent. I övriga fall skall enligt förslaget avdraget utgöra tio procent av tullbeloppet. Full tull skulle sålunda komma att utgå i fall, då ifrågakommande materiel här i riket kvarblivit under respektive femtio, tjugo och tio månader.

De föreslagna reglerna förutsätter, att reducerad tullrestitution skall kunna ifrågakomma, då materielen återutföres. Reglerna kompletteras med ett stadgande om beräkning av restitutionsbeloppet i fall då materiel, för

vilken reducerad tullrestitution åtnjuts, i oförändrat skick återinförts under sådana förhållanden att tullfrihet enligt tulltaxeförordningen medgivits mot inbetalning av restitutionsbeloppet och därefter ånyo återutförts efter tillfälligt brukande för ändamål som avses i paragrafen.

Generaltullstyrelsen har föreslagit ett tilläggsstadgande i 7 § förordningen, enligt vilket det skall ankomma på styrelsen att pröva fråga om reducerad restitution, i den mån styrelsen ej finner prövningen lämpligen kunna överlåtas på lokal tullmyndighet. En motsvarande regel gäller redan nu i fråga om särskild restitution.

Enligt styrelsens förslag skall materielen i stället för att återutföras kunna förstöras under myndighets kontroll. En bestämmelse härom har föreslagits i 11 § förordningen.

Styrelsen framhåller, att den av styrelsen föreslagna lydelsen av 6 a § tullrestitutionsförordningen förutsätter, att tulltaxeförordningen icke kommer att innehålla några däremot svarande bestämmelser om tullfrihet.

Remissyttrandena

Generaltullstyrelsens förslag har tillstyrkts eller lämnats utan erinran i flertalet yttranden.

Sveriges allmänna exportförening framhåller sålunda att bestämmelserna om reducerad restitution är av särskilt intresse ur exportsynpunkt.

Östergötlands och Södermanlands handelskammare framhåller att den nya formen av tullrestitution synes kunna erbjuda näringslivet lättnader och fördelar utöver vad som nu står till buds i form av temporär tullfrihet.

Kommerskollegium finner att de föreslagna reglerna, som är avsedda att tillämpas oberoende av om materielen skall användas vid allmännyttiga eller andra företag, visserligen torde medföra ökade kostnader för de förstnämnda företagen i fall, då utländska maskiner, avsedda att efter användningen återutföras, kommer till användning. Kollegium framhåller emellertid, att nu gällande bestämmelser om tullfrihet under viss tid för materiel, som införes för användning vid allmännyttiga företag, har en viss konkurrenshindrande effekt för svenska företagare, exempelvis vid uppförande av nyanläggningar eller utförande av entreprenörarybeten, vilken torde elimineras genom den föreslagna nya restitutionsformen. Detta innebär, anför kollegium, väsentliga fördelar.

Norrbottnens och Västerbottnens läns handelskammare anför, att den nya restitutionsformen synes vara ett steg i riktning mot allt större liberalisering av handeln över gränserna. Handelskammaren konstaterar, att förslaget innebär viss försämring för de allmännyttiga företagen som nu åtnjuter tullfrihet, men understryker, att den ifrågavarande tullfrihetsbestämmelsen i åtskilliga fall varit till förfång för svenska entreprenadföretag och att utvecklingen inom det svenska näringslivet medfört svensk tillverkning eller svenskt innehav av berörda maskiner, verktyg m. m. Tullfrihetsbestämmelsen synes därför, framhåller handelskammaren, utan tvekan kunna upp-

hävas, detta så mycket mer som den ensidigt gynnar de allmännyttiga företagen.

Handelskammaren i Göteborg finner, att reglerna om reducerad restitution knappast kan godtagas i den föreslagna formen. Medgivandets utsträckande till att avse även byggnadsarbeten i allmänhet skulle enligt handelskammaren få föga värde för de större och mera tidskrävande arbetena, och de utländska entreprenörföretagens konkurrensvillkor skulle avsevärt försämrats. Handelskammaren befarar därjämte, att av ändringen berörda stater kan komma att vidtaga motåtgärder av liknande slag och därmed skapa hinder för svenska företag, som skulle vilja erbjuda sig utföra entreprenadarbeten i dessa länder. Tullfrihet bör därför, menar handelskammaren, även i fortsättningen medges för materiel, som användes för utförande av allmännyttiga företag. Däremot skulle reducerad restitution kunna tillämpas för övriga fall.

Järnvägsstyrelsen anser sloandet av tullfriheten beträffande järnvägsagnar innebära en väsentlig försämring för såväl järnvägsförvaltningarna som näringslivet och hemställen, att tullfriheten bibehålles för järnvägsagnar. Styrelsen upplyser emellertid, att något större behov av från utlandet förhyrda vagnar för närvarande ej föreligger för Sveriges del. I fråga om förhyrning av privata specialvagnar framhåller styrelsen, att antalet sådana vagnar vissa år varit stort men för närvarande är obetydligt, samt att de utgöres av specialvagnar av typer som SJ ej kan tillhandahålla.

Departementschefen

Enligt 8 § 2 mom. i nu gällande 1929 års tulltaxeförordning kan tullfrihet under viss tid på särskild framställning medges för maskiner, redskap, verktyg och andra föremål, som införes för användning vid järnvägs- eller hamnbyggnad, kanaliseringsarbete, elektrisk anläggning för allmänt behov eller annat allmännyttigt företag och som därefter skall ur riket återutföras, ävensom för lokomotiv och järnvägsagnar, som av järnvägsförvaltning förhyres från utlandet.

Enligt bestämmelser i tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen ankommer det på generaltullstyrelsen att efter samråd med kommerskollegium pröva framställning om sådan tullfrihet som nyss nämnts, därvid kollegium närmast torde ha att företräda de samhällsekonomiska synpunkterna. Den tid, varunder tullfriheten må åtnjutas, får icke fastställas till mera än ett år från införseln. När särskilda omständigheter föreligger kan dock denna tid förlängas, varje gång med högst ett år. I praktiken har det ej hört till sällsyntheterna att tullfrihet, som här avses, förlänges från år till år. Detta har, enligt vad jag inhämtat, framför allt varit fallet med järnvägsagnar.

De av generaltullstyrelsen nu föreslagna reglerna om reducerad restitution är i första hand avsedda att ersätta nyssnämnda tullfrihetsbestämmelser och innebär således i detta hänseende en skärpning. Enligt min mening är det emellertid ej en tillfredsställande ordning, att tullförfattningar-

na medger användning av utländsk materiel i produktionen utan att någon tull behöver erläggas för densamma. Tullfrihetsregeln synes mig även ur andra synpunkter olämplig i det att den inskränker sig till de allmännyttiga företagen och ställer svenska entreprenörföretag i ett ogynnsamt läge. De nu föreslagna bestämmelserna är ägnade att undanröja dessa missförhållanden.

Vid remissbehandlingen har förslaget i allmänhet tillstyrkts eller lämnats utan erinran. I flera yttranden har anförts, att ett genomförande av bestämmelserna skulle medföra fördelar för näringslivet. Endast från två håll — handelskammaren i Göteborg och järnvägsstyrelsen — har betänkligheter rests mot genomförande i full utsträckning av den ifrågasatta reformen. Vad handelskammaren anförut utgör emellertid enligt min mening ej tillräckliga skäl att frånga förslagets princip om likställighet i tullhänseende mellan allmännyttiga företag och företag av icke allmännyttig karaktär. Ej heller kan jag finna att, i fråga om från utlandet förhyrda järnvägsagnar, vägande skäl föreligger för att bibehålla det nuvarande systemet med temporär tullfrihet i stället för att övergå till den föreslagna formen med reducerad tullrestitution. Såsom redan framhållits grundar sig generaltullstyrelsens förslag i denna del på förutsättningen att tulltaxeförordningen icke kommer att innehålla några däremot svarande bestämmelser om tullfrihet. Förenämnda för riksdagen framlagda förslag till ny tulltaxeförordning upptager ej heller några sådana tullfrihetsbestämmelser.

De föreslagna bestämmelserna om reducerad restitution har sålunda ej givit anledning till någon erinran från min sida. Jag tillstyrker därför förslaget.

I en övergångsbestämmelse till den föreslagna nya tulltaxeförordningen har föreskrivits, att inskränkning icke skall ske i förmån av temporär tullfrihet, som medgivits med stöd av 1929 års tulltaxeförordning. Har sådan tullfrihet erhållits enligt 8 § 2 mom. nämnda förordning för tid efter ikraftträdandet av de nya tullrestitutionsbestämmelserna, bör rätt till reducerad restitution kunna ifrågakomma med avseende å tiden efter tullfrihetstidens utgång, dock under förutsättning att tullbeloppet blivit erlagt. Ikraftträdandebestämmelserna till ändringarna i tullrestitutionsförordningen bör utformas i enlighet med vad nu sagts.

6. Restitution av annan införselavgift än tull, m. m.

Generaltullstyrelsen

Generaltullstyrelsen föreslår utfärdande av en särskild författning om restitution av annan införselavgift än tull. Enligt förslaget skall restitution av skatt eller annan avgift, som till statsverket erlagts på grund av införsel till riket, få åtnjutas i den utsträckning restitution av tull med stöd av 2, 4, 5, 6 eller 6 a § tullrestitutionsförordningen beviljas eller, i fråga om tullfri vara, skulle ha beviljats om den varit tullbelagd. Förutsättning för restitution av

avgift, varom nu är fråga, skall vara att återbäring av det erlagda beloppet icke kan medges i annan ordning. Förslaget motiveras med ofullständigheten i gällande författningar, varjämte hänvisas till den av Rådet för samarbete på tullområdet antagna rekommendationen. Från bestämmelsernas tillämpning undantages fall, då varvsindustri- och flygindustrirestitution beviljas respektive skulle ha beviljats.

Under återopande av att tullexpertutskottet av praktiska skäl förordat införande av ett lägsta ansökningsbelopp i fråga om vissa slag av restitution, föreslår generaltullstyrelsen vidare en ny paragraf i tullrestitutionsförordningen, betecknad 9 a §. Enligt denna skall restitution icke få åtnjutas, med mindre ansökning därom avser belopp om sammanlagt lägst ett-hundra kronor, såvitt angår 2—5 §§, femtio kronor, såvitt angår 6 §, och tvåhundra kronor, såvitt angår 6 a § förordningen.

Styrelsen anför, att ett sådant stadgande torde medföra en ej obetydlig arbetsbesparing för tullmyndigheterna. Enligt styrelsen synes icke heller någon nämnvärd olägenhet behöva befaras för näringslivets vidkommande, så mycket mindre som stadgandet ej utgör hinder för att i en och samma ansökning, utom beträffande särskild restitution och reducerad restitution, upptaga flera varuposter, avseende olika restitutionsfall.

Generaltullstyrelsen föreslår vidare ett stadgande om avrundning av restitutionsbeloppet till hela kronor. Stadgandet — som vad angår påförande av tull har sin motsvarighet i 10 a § nuvarande tulltaxeförordning och i 14 § av den föreslagna nya tulltaxeförordningen — föreslås intaget i nyssnämnda 9 a § tullrestitutionsförordningen.

I 10 § tullrestitutionsförordningen föreslås det tillägget att generaltullstyrelsen i särskilda fall skall äga medgiva utsträckning jämväl av den i 5 § fastställda tidrymden.

Bestämmelserna om frilager föreslås vidare skola utgå ur 11 § tullrestitutionsförordningen, enär något frilagersinstitut numera icke finnes. Härjämte föreslås det tillägget i paragrafen att vad i förordningen stadgas angående tullrestitution vid utförsel skall, när fråga är om allmän industrirestitution och handelsrestitution, gälla även då gods, för vilket sådan restitution ifrågasättes, såsom förnödenhets- eller proviantartiklar ombordtagits i fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik. Tillägget innebär, enligt vad generaltullstyrelsen anför, i stort sett endast ett lagfästade av hittills tillämpad praxis.

Vad slutligen beträffar tillämpningsföreskrifterna till tullrestitutionsförordningen föreslår generaltullstyrelsen vissa jämkningar vilka, utom i vad de avser 14 §, påkallas av de föreslagna ändringarna i förordningen. Vad angår 14 § innehåller denna bestämmelser om grunderna för restitutionsbeloppets beräkning, då fråga är om industri- eller handelsrestitution. Den föreslagna ändringen av paragrafen innebär, att vid restitutionsbeloppets beräkning hänsyn i princip alltid skall tagas jämväl till den del av tullen å

den för avskrivning åberopade införda varan, som belöper å varans emballage, oavsett om emballaget återutföres eller ej.

Remissyttrandena

Vid remissbehandlingen har några egentliga erinringar icke framförts mot här ifrågavarande förslag till bestämmelser.

Departementschefen

I likhet med generaltullstyrelsen finner jag naturligt att olika skatter och avgifter, som erlagts för en vara på grund av införsel, i princip skall kunna restitueras i samma utsträckning som tull. Bestämmelser härom bör, såsom generaltullstyrelsen föreslagit, upptagas i en särskild författning. Vad nu sagts gäller dock ej helt undantagslöst. Varvsindustrirestitution och flygindustrirestitution kan nämligen åtnjutas även då fråga är om fartyg och luftfartyg, som ej utföres ur riket eller avgår i utrikes trafik. Gällande skatteförfattningar torde däremot ej medge återbäring av skatt å här i riket tillverkade varor och artiklar i den mån dessa kommer till användning för utrustning av sådana fartyg och luftfartyg. Den föreslagna särskilda författningen bör därför, som generaltullstyrelsen framhållit, icke gälla fall då varvsindustrirestitutions- eller flygindustrirestitutionsbestämmelserna är tillämpliga. Då fråga är om fartyg och luftfartyg, som skall utföras ur riket eller avgå i utrikes trafik, synes behovet av återbäring av eller befrielse från skatt vara tillgodosett inom ramen för respektive skatteförfattningar i fråga om såväl från utrikes ort införd som här i riket tillverkad skattepliktig vara. Undantag bör vidare, med hänsyn till föreliggande särskilda förhållanden på jordbruksområdet, gälla i fråga om införsel-, kompensations- och regleringsavgifter på jordbruksvaror o. dyl.

Jag tillstyrker sålunda införandet av en särskild författning rörande restitution av annan införselavgift än tull i anslutning till vad generaltullstyrelsen föreslagit. Denna författning får betydelse för de olika indirekta skatter, som vid införsel erlägges till tullverket. Även övriga i förevarande sammanhang upptagna förslag från generaltullstyrelsens sida, vilka liksom den förordade särskilda författningen lämnats utan erinran vid remissbehandlingen, kan jag biträda. Vad angår den föreslagna 9 a § första stycket kan tillfogas, att densamma givetvis avser såväl fall av egentlig restitution som fall då den restitutionsberättigade, mot ställande av säkerhet, erhållit uppskov med tullens erläggande och restitutionsbeslutet innebär att tullbeloppet inte längre skall belasta säkerheten. — Till ändringarna i tillämpningsföreskrifterna till tullrestitutionsförordningen torde jag dock få återkomma i särskild ordning.

I olika författningar stadgas frihet från skatt eller annan avgift vid införsel till riket, om vara införes under sådana omständigheter som för tullpliktig vara medför rätt till tullfrihet enligt vissa angivna bestämmelser i

tulltaxeförordningen. Det synes lämpligt att i den föreslagna särskilda förordningen intaga ett generellt stadgande av motsvarande innehåll — med hänvisning till den föreslagna nya tulltaxeförordningen — vilket alltså på samma sätt som den särskilda förordningen i övrigt skall träda i stället för bestämmelserna i de olika skatte- och avgiftsförfattningarna. Undantag bör emellertid även i här aktuella hänseende göras för avgifter på jordbruksområdet.

Jag vill slutligen anmärka att den föreslagna författningen icke blir tillämplig på tobaksvaror. Här gäller nämligen den särskilda monopollagstiftningen rörande sådana varor.

7. Varvsindustrirestitution

I förevarande sammanhang kommer att behandlas frågan om utvidgning av möjligheterna till varvsindustrirestitution beträffande fiskefartyg m. m. Förslag härom har som inledningsvis nämnts framlagts i en inom finansdepartementets rättsavdelning i januari 1960 upprättad promemoria. Den följande framställningen avser endast varvsindustrirestitutionen i de delar som är av betydelse för den föreliggande frågans bedömande.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt 1958 års tulltaxa är bl. a. alla lastfartyg av annat material än järn (tulltaxenummer 89.01 D 2) samt lastfartyg av järn med mer än 70 tons bruttodräktighet (samma tulltaxenummer) tullfria. Tullfrihet gäller vidare för fiskefartyg (tulltaxenummer 89.01 B) oavsett deras material och storlek.

För att inte tullfriheten för vissa fartyg skall försätta de svenska fartygstillverkarna, vilka har att erlægga tull för materialier som användes vid fartygstillverkningen, i ett sämre läge än deras utländska konkurrenter, kombineras tullfriheten för fartygen med bestämmelser — i 3 § av 1929 års tullrestitutionsförordning — om s. k. varvsindustrirestitution. Enligt dessa bestämmelser är emellertid rätten till varvsindustrirestitution begränsad. Restitution av tull för importerade materialier kan således beträffande svenskt fartyg medgivas endast om fartyget har mer än 70 tons bruttodräktighet. Är fartyget utländskt kan restitution medgivas, om det är byggt av järn oavsett storleken, men om det är byggt av annat material endast om det håller mer än 70 bruttoton.

Gällande bestämmelser i tulltaxan och tullrestitutionsförordningen på förevarande område korresponderar alltså icke helt. Varvsindustrirestitution kan sålunda icke erhållas för materialier till exempelvis fiskefartyg på upp till 70 tons bruttodräktighet, oaktat alla fiskefartyg är tullfria. Å andra sidan får sådan restitution åtnjutas i fråga om utländska lastfartyg av järn oavsett storleken, ehuru endast de över 70 bruttoton är tullfria.

Frågan om att utvidga rätten till varvsindustrirestitution till att avse även materialier till fiskefartyg och lastfartyg på 70 bruttoton och därunder behandlades senast vid 1959 års riksdag i anledning av väckta motioner. Till stöd för motionsyrkandena anfördes bl. a., att flertalet fiskefartyg och även vissa lastfartyg hade mindre än 70 bruttoton och att dessa därför var utestängda från möjligheten till restitution. Detta ansåg motionärerna innebära en uppenbar orättvisa mot de kategorier, som från många synpunkter bäst var i behov av denna förmån. Vidare framhölls att behovet av ändrade författningsbestämmelser var störst beträffande motorerna, där tullen i många fall medförde en kännbar belastning.

I sitt av riksdagen godkända betänkande (1959: 27) uttalade bevillningsutskottet att frågan var av sådan omfattning och beskaffenhet, att den inte kunde lösas utan närmare överväganden av näringspolitisk och tullteknisk natur. Utskottet var därför inte berett att taga ställning till det i motionerna aktualiserade spørsmålet men förutsatte att Kungl. Maj:t hade sin uppmärksamhet riktad på frågan.

Promemorian

I den inom finansdepartementets rättsavdelning upprättade promemorian erinras bl. a. om att 1952 års tulltaxekommitté i sitt betänkande med förslag till ny tulltaxa anförde, att gränsen mellan de tullbelagda och de tullfria fartygen logiskt borde sammanfalla med den som gäller för möjligheten att erhålla varvsindustrirestitution. Ett genomförande härav skulle alltså, framhålles det i promemorian, innebära att varvsindustrirestitution kunde erhållas för materialier till alla tullfria fartyg men icke fick åtnjutas i fråga om tullpliktiga fartyg. Promemorian fortsätter.

Att märka är emellertid att frågan om en förenkling av det nuvarande tullrestitutionsförfarandet aktualiserats av riksdagens revisorer och att 1959 års riksdag i anledning härav hos Kungl. Maj:t anhållit om åtgärder i angivet syfte. Vidare har Sveriges varvsindustrieförening i skrivelse till Kungl. Maj:t innevarande år föreslagit att varvsindustrirestitutionen skall ersättas med tullfrihet. Dessa frågor är alltså för närvarande under behandling. Med hänsyn härtill synes tills vidare anledning föreligga att icke närmare ingå på det nyss nämnda spørsmålet om att helt anknyta rätten till varvsindustrirestitution till de tullfria fartygen. Utan att det blivande ställningstagandet till riksdagens och varvsindustrieföreningens framställningar föregripes, torde emellertid frågan om restitution skall få åtnjutas beträffande fiske- och lastfartyg på 70 bruttoton och därunder kunna prövas redan nu.

I promemorian uttalas härefter, att en utvidgning av varvsindustribestämmelserna till att avse de nämnda fiske- och lastfartygen synes — utöver vad motionsförslagen vid 1959 års riksdag innebar — böra avse även utländska och icke blott svenska fartyg. Vidare torde skäl tala mot att, såsom motionärerna förordade, anknyta till registreringen av fartygen. En sådan anknytning kan bl. a. få till följd att eljest icke erforderliga registreringsåtgärder måste vidtagas för att varvsindustrirestitution skall erhållas. Det

erinras i promemorian vidare om att den skattefrihet för fiskefartyg, som gäller enligt förordningen om allmän varuskatt, icke heller gjorts beroende av registreringen. Å andra sidan torde det — såsom även bevillningsutskottet uttalade år 1959 — av praktiska skäl vara erforderligt att restitutionsrätten inte utsträcker till fartyg av alltför ringa storlek. I promemorian framhålles, att en lämplig avgränsning härvidlag synes vara den, som gjorts i 1958 års kungörelse om registrering och märkning av fiskefartyg, nämligen att fartyget skall ha en längd av åtta meter eller mera. Såsom nyss nämnts bör enligt promemorian något krav på registrering enligt kungörelsen icke uppställas; icke heller i övrigt bör fordras att kungörelsen — som endast avser saltsjöfisket — är tillämplig i det speciella fallet.

En utvidgning av rätten till varvsindustrirestitution till att avse även fiske- och lastfartygen på 70 bruttoton och därunder innebär — bortsett från vad som följer av kravet på en minimilängd av åtta meter — att i fråga om lastfartygen restitution kommer att kunna erhållas även för järnfartyg med den angivna dräktigheten, oaktat dessa är tullpliktiga. Tullfrihet för lastfartyg av järn föreligger nämligen, som tidigare nämnts, endast om fartygets bruttodräktighet överstiger 70 ton. Att märka är emellertid att utländska järnfartyg redan är restitutionsberättigade oavsett storleken och förefintlig tullplikt. Vid sådant förhållande, uttalas det i promemorian, synes anledning icke föreligga att från den nu ifrågasatta utvidgningen av rätten till varvsindustrirestitution undantaga de svenska lastfartygen av järn. Härtill kommer att uppställandet av ett sådant undantag icke torde bli av någon större praktisk betydelse.

Även om behovet av varvsindustrirestitution för de nu icke restitutionsberättigade fiske- och lastfartygen — såsom också framhållits i motionerna — är störst i fråga om fartygsmotorerna, torde en utvidgning av restitutionsrätten, sägs det i promemorian, icke böra begränsas till motorerna utan avse materialier och andra artiklar i den omfattning som gäller för de redan restitutionsberättigade fartygen.

Remissyttrandena

Det i promemorian framlagda förslaget har i allmänhet tillstyrkts eller lämnats utan erinran vid remissbehandlingen. I en del yttranden har förordats längre gående utvidgning av möjligheterna till varvsindustrirestitution än som föreslagits i promemorian. I två yttranden har emellertid avstyrkts, att förslaget genomföres nu.

Generaltullstyrelsen anför att, ur synpunkten av de intressen tullverket har att tillvarata, från styrelsens sida i princip icke är något att erinra mot förslaget. Styrelsen framhåller emellertid att, vid ett genomförande av förslaget, förutom varven även fartygsägare beredes möjlighet till varvsindustrirestitution beträffande fartyg av berörda slag. Denna omständighet torde med hänsyn till den förhållandevis lågt satta storleksgränsen för restitutionsberättigade fartyg komma att medföra ett ej oväsentligt merarbete för tullverket.

Styrelsen fäster även uppmärksamheten på en till styrelsen år 1954 gjord framställning från Svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne. I denna framställning har sällskapet ifrågasatt sådana ändringar i bestämmelserna rörande tullrestitution, att räddningsbåtar för sjöräddningstjänst skulle komma att oberoende av sin storlek innefattas bland de restitutionsberättigade farkosterna. Styrelsen hade i anledning av framställningen förklarat sig vilja till övervägande upptaga den av sällskapet åsyftade frågan, därest en omarbetning av tullrestitutionsbestämmelserna på ifrågavarande område skulle bli aktuell. I enlighet därmed förordar styrelsen nu sådant tillägg i den föreslagna nya lydelsen av 3 § tullrestitutionsförordningen att även sjöräddningsfartyg blir omfattade av restitutionsbestämmelserna, dock med motsvarande villkor i fråga om längd som enligt promemorian skall gälla i fråga om fiske- och lastfartyg, nämligen minst åtta meter. Slutligen föreslår styrelsen införande i författningstexten av ett särskilt stadgande av innebörd att vid fastställande av huruvida fiske- och lastfartyg samt nyssnämnda räddningsfartyg håller den stipulerade minimilängden fartygens längd skall — på samma sätt som sker för utrönande av huruvida fiskefartyg är registrerings- och märkningspliktiga enligt 1958 års kungörelse — mätas från förkant av förstäven till akterkant av akterstäven.

Ej heller de hörda *lokala tullmyndigheterna* har i princip något att erinra mot förslaget. Tulldirektionen i Göteborg och tullkammaren i Oskarshamn framhåller emellertid i likhet med generaltullstyrelsen, att ändringsförslaget kommer att medföra merarbete för tullverket. Tulldirektionen anför därjämte, att förslaget innebär en premiering av användandet av utländska motorer, som kan vara till förfång för den svenska motorindustrien.

Kommerskollegium anför, att den föreslagna ändringen kan, enligt vad som under hand framhållits för kollegium, för svenska tillverkare av marinmotorer och annan maskinell utrustning för fiskebåtar och mindre lastfartyg innebära försämrade konkurrensmöjligheter i förhållande till utländska tillverkare. Den föreslagna utvidgningen av varvsindustrirestitutionen torde emellertid, framhåller kollegium, medföra fördelar för såväl den svenska varvsindustrien — särskilt den som helt eller huvudsakligen är inriktad på tillverkning av fiskebåtar och mindre lastfartyg — som rederi- och fiskerinäringen. Kollegium, som med hänsyn härtill tillstyrker förslaget, erinrar emellertid om att den svenska varvsindustrien åtnjuter ett visst manufaktureringsskydd vid tillverkning av lastfartyg av järn på 70 brutton och därunder — avsedda för svenska beställare — genom att dylika fartyg ej åtnjuter tullfrihet, samt att detta skydd kommer att ytterligare ökas som en följd av den föreslagna utvidgningen.

Stockholms handelskammare, som i ärendet hört skeppsvarv och tillverkare av motorer för fartyg av ifrågavarande slag, har icke något att erinra mot förslaget men ifrågasätter om icke redan nu — utan avvaktan på de i promemorian förutskickade ytterligare övervägandena om varvsindustrirestitutionen — rätten härtill skulle kunna utsträckas att avse även andra passagerarfartyg på 70 ton och därunder än utländska sådana fartyg av järn.

Handelskammaren i Göteborg tillstyrker förslaget, som handelskammaren finner väl motiverat. Ett genomförande därav skulle på ett enkelt och praktiskt sätt undanröja den »orättvisa» som tidigare rått på detta område. Särskilt med hänsyn till att fisket och den mindre sjöfarten i fråga om restitution bör ställas på lika fot med sjöfarten i övrigt, finner handelskammaren förslaget befogat.

Östergötlands och Södermanlands handelskammare, Skånes handelskammare, Handelskammaren i Gävle samt *Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare* har antingen tillstyrkt förslaget eller förklarat sig ej ha något att erinra mot detsamma. Detta gäller även *Handelskammaren i Karlstad*, som i ärendet samrätt med sin lokalstyrelse för Bohuslän.

Fiskeristyrelsen och *sjöfartsstyrelsen* tillstyrker förslaget. Sistnämnda ämbetsverk påpekar emellertid det förhållandet att förslaget ej kommer att medföra överensstämmelse mellan tullfria och restitutionsberättigade fartyg och ifrågasätter om ej en ytterligare utvidgning av de restitutionsberättigade fartygskategorierna är möjlig.

Sveriges fiskares riksförbund finner förslaget i promemorian tillfredsställande ur fiskets synpunkt och tillstyrker livligt dess genomförande.

Sveriges allmänna exportförening, som granskat förslaget uteslutande ur exportsynpunkt, förklarar sig från denna utgångspunkt icke ha något att erinra mot förslaget.

Övriga organisationer, utom Sveriges industriförbund och Sveriges mekanförbund, har antingen tillstyrkt förslaget eller förklarat sig icke ha någon erinran däremot. *Sveriges redareförening*, som icke vill motsätta sig förslaget, hänvisar i sammanhanget till Sveriges varvsindustriförenings tidigare förslag om ändring av bestämmelserna om varvsindustrirestitution, som enligt redareföreningens uppfattning snarast bör upptagas till avgörande.

Sveriges industriförbund finner det uppenbart, att den föreslagna utvidgningen av rätten till varvsindustrirestitution kan komma att medföra gynnsamma konsekvenser för den därav berörda varvsindustrien. Å andra sidan framhålles, att en sådan utvidgning i första hand kommer att drabba svenska tillverkare av båtmotorer. Förbundet upplyser att motorer för fiskefartyg tillverkas av ett flertal svenska företag, att konkurrensen dem emellan torde vara hård och att konkurrensen även från utlandet, främst från Tyskland men också från England och Danmark, uppgivits vara sådan att priserna på den svenska marknaden är låga. Det torde vara uppenbart, anför förbundet, att ett bortfall av tullskyddet skulle kunna medföra en icke obetydligt ökad konkurrens från utländska tillverkares sida. Införande av utvidgad varvsindustrirestitution skulle betyda, framhålles det, dels ett gentemot EFTA-länderna snabbare genomförande av tullfriheten för främst motorer än som förutsatts vid avtalets tillkomst, dels att denna förmån skulle utsträckas att avse även länder utanför sjustatskretsen, dels ock — i båda fallen — en svensk tullkoncession utan någon som helst motprestation från andra länders sida. Efter att ha hänvisat till innehållet i en till förbundet

inkommen skrivelse från Sveriges mekanförbund anför Sveriges industriförbund att industriförbundet, med hänsyn till att frågan om tullrestitutionsförfarandet torde bli föremål för en snar översyn samt till att tullarna gentemot övriga EFTA-länder successivt kommer att avskaffas, icke vill tillstyrka att rätten till varvsindustrirestitution nu utsträcker på sätt som föreslagits i promemorian.

Sveriges mekanförbund anför i fråga om tullskyddet å fartygsmotorer i huvudsak samma synpunkter som industriförbundet. Mekanförbundet understryker särskilt det förhållandet att de danska och i viss mån även de norska reglerna i samband med nybyggnad av fartyg är så utformade, att gottgörelse utgår för använda materialier oberoende av om dessa importerats eller framställts inom landet. Förbundet framhåller att i förening med tullskyddet, som i Danmark uppgår till 15 procent och i Norge till 10 procent, detta system innebär att tillverkarna av fartygsmotorer — speciellt i Danmark som är ett viktigt importland för Sverige — redan nu har en ur konkurrenssynpunkt fördelaktigare ställning än de svenska tillverkarna. Förbundet anser det därför angeläget, att frågan om en utvidgning av varvsindustrirestitutionen löses i samförstånd med övriga nordiska länder och motsätter sig att frågan behandlas i särskild ordning.

Departementschefen

Såsom framgår av den tidigare redogörelsen har i en inom finansdepartementet upprättad promemoria framlagts förslag till utvidgning av möjligheterna till varvsindustrirestitution beträffande fiskefartyg och lastfartyg. Förslaget innebär att restitution av tull för importerade materialier skall kunna erhållas även i fråga om sådana fiskefartyg och lastfartyg — på 70 brutton och därunder — som nu icke omfattas av restitutionsrätt; fartyg med större dräktighet är redan restitutionsberättigade. Förutsättning skall enligt förslaget vara att fartygen har en längd av minst åtta meter. Förslaget gäller såväl svenska som utländska fartyg av angivet slag.

Vid remissbehandlingen har den föreslagna utvidgningen av möjligheterna till varvsindustrirestitution hälsats med tillfredsställelse och så gott som genomgående tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Därvid har från flera håll understrukits förslagets fördelar för näringslivet, främst fisket och varvsindustrin. I två yttranden uttalas dock att förslaget icke bör genomföras nu; i sammanhanget hänvisas till riksdagens begäran angående översyn av tullrestitutionsförfarandet och till den blivande tullavvecklingen inom Europeiska frihandelsammanslutningen.

Som jag inledningsvis anført bör det pågående arbetet med översyn av tullrestitutionsförfarandet inte utgöra något hinder för att behandla spörsmålet att utvidga möjligheterna till varvsindustrirestitution. Inte heller anser jag att förhållandena mellan EFTA-länderna utgör något hinder mot att saken nu får sin lösning.

Det framlagda förslaget innebär enligt min mening en från olika syn-

punkter önskvärd utvidgning av möjligheterna till varvsindustrirestitution i fråga om fiskefartygen och lastfartygen. Förslaget medför även att restitutionsrätten för fartygsmaterialier i praktiken kommer i större överensstämmelse med den tullfrihet som gäller för själva fartygen.

Med hänsyn härtill är jag beredd att tillstyrka att rätten till varvsindustrirestitution utvidgas till att gälla de med förslaget avsedda fiskefartygen och lastfartygen. I likhet med generaltullstyrelsen anser jag att förmånen av varvsindustrirestitution även bör tillkomma sjöräddningsfartyg med en längd av minst åtta meter. Mot den av styrelsen föreslagna mättningsregeln har jag icke heller något att erinra. Med nämnda tillägg biträder jag sålunda det i departementspromemorian framlagda förslaget till ändrad lydelse av 3 § tullrestitutionsförordningen.

Författningsändringen bör — såsom föreslagits i promemorian — givas tillämpning från och med den 1 juli 1960. I enlighet med bestämmelserna i författningsrummet kommer därvid restitution att kunna beviljas även i fråga om före nämnda tidpunkt importerade materialier till i restitutionshänseende nytillkomna fartyg, under förutsättning att arbetet å fartyget slutförts efter samma tidpunkt.

Kungl. Maj:t har av riksdagen fått bemyndigande — senast för tiden till utgången av år 1961 — att i fall, då särskilda skäl föreligger, medgiva att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, må åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution (Prop. 1959: 64, BevU 27, Rskr 159). Vid ett genomförande av det nu framlagda förslaget torde nyssnämnda bemyndigande komma att gälla även den sålunda utvidgade rätten till varvsindustrirestitution.

8. Departementschefens hemställan

Under åberopande av vad jag i det föregående anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *förordning om ändring i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution; samt*
- 2) *förordning om frihet från införselavgift i vissa fall.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Ragnar Sohlman

Generaltullstyrelsens förslag till ändrade tillämpningsföreskrifter till tullrestitutionsförordningen

Härigenom förordnas, dels att 15 § kungörelsen den 4 oktober 1929 med tillämpningsföreskrifter till förordningen samma dag (nr 307) angående tullrestitution¹ skall upphöra att gälla, dels att 2, 3, 5—8 och 10—14 §§ kungörelsen skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att i samma kungörelse skola införas två nya paragrafer, betecknade 1 a § och 1 b §, av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 a §.

Såsom förutsättning för medgivande av särskild restitution skall i fråga om vara, som på grund av fel eller eljest befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal, gälla, att varan ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning, dock att restitution må kunna medgivas beträffande vara, som nyttjats endast i samband med provning eller under därmed jämförliga förhållanden, ävensom beträffande till försäljning utbjuden vara i fall då utbudandet ägt rum utan att felet i varan varit känt eller ock skett uteslutande i syfte att begränsa den kostnad och skada, som förorsakats av felet.

I fråga om vara, som icke blivit inom avtalad tid avlämnad, som uppenbarligen felbeställts eller för vars användning för avsett ändamål hinder av teknisk art förelegat vid införseln, som uppenbarligen blivit av förbiseende avsänd till mottagaren och för dennes räkning förtullad eller för vilken tullavgiften uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd, skall såsom förutsättning för medgivande av särskild restitution gälla, att varan ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning.

¹ Senaste lydelse se beträffande 6 och 7 §§ 1950: 400, beträffande 10 § 1957: 606, beträffande 11 § 1958: 614, beträffande 12 § 1955: 126 och beträffande 14 § 1948: 812.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 b §.

Reducerad restitution må åtnjutas vid återutförelse av:

a) rullande järnvägsmateriel och ersättningsdelar därtill, som införts för tillfälligt brukande utan att tullfrihet under viss tid kunnat medgivas;

b) materiel, som införts för tillfälligt brukande vid utförande av anläggnings-, byggnads- eller liknande arbeten eller komplettering, reparation, avprovning eller liknande arbeten å anläggning eller byggnad eller maskiner, apparater och instrument ävensom delar därtill, som införts för tillfälligt brukande för vetenskapligt eller undervisningsändamål eller för mätning för tekniskt ändamål, för malmletning eller för liknande arbeten,

allt under förutsättning att materielen använts uteslutande för sagda ändamål; samt

c) maskiner, apparater och instrument ävensom delar därtill, varom förmåles i 6 a § första stycket c) förordningen angående tullrestitution, under förutsättning att nyttjandet av föremålen varit nödvändigt med hänsyn till upprätthållandet av den ifrågavarande produktionen eller verksamheten.

2 §.

För bevarande av rätt till industri- eller handelsrestitution beträffande viss vara skall i varuanmälan till förtullningen meddelas, att varan införes under anspråk på tullrestitution; dock må generaltullstyrelsen i särskilt fall medgiva restitution utan hinder därav, att dylikt meddelande icke lämnats.

3 §.

Vid tulltaxering av vara, som införes under anspråk på industri- eller handelsrestitution, skola i tullklaringsattesten antecknas de uppgif-

2 §.

För bevarande av rätt till industri- eller handelsrestitution ävensom reducerad restitution beträffande viss vara skall i varuanmälan till förtullningen meddelas, att varan införes under anspråk på tullrestitution; dock må generaltullstyrelsen i särskilt fall medgiva restitution utan hinder därav, att dylikt meddelande icke lämnats.

3 §.

Vid tulltaxering av vara, som införes under anspråk på industri- eller handelsrestitution eller ock reducerad restitution, skola i tullsedeln

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

ter rörande varan, som kunna tjäna till ledning för dess identifiering. Därvid böra särskilt angivas, där tullen skall beräknas efter bruttovikten eller efter verkliga nettovikten med tillägg av visst emballage, varans nettovikt och, där tullen skall beräknas efter vikten men motsvara minst vissa procent av värdet eller beräknas uteslutande i förhållande till värdet, varans stycketal och vikt samt det värde, som lagts till grund för tulltaxeringen. Förtullas varan från tullnederlag, skall, därest icke dylika anteckningar verkställtts redan vid varans tulltaxering för uppläggning å tullnederlag, varan underkastas förnyad tulltaxering.

5 §.

Näringsidkare, som — — — över desamma.

Tullanstalt skall äga rätt att granska bokföring, varom nyss nämnts, samt att genom tulljänstemans besök i fabriksanläggning eller å varulager göra sig underrättad om användningen av de under restitutionsanspråk införda varorna. Kostnaden för denna kontroll skall bestridas av näringsidkaren och beräknas enligt vad för tullklarering av gods är stadgat.

6 §.

För åtnjutande — — — till tullanstalt.

Beträffande gods — — — före utförseln.

Ifrågasättes kvarnindustrirestitution — — — av generaltullstyrelsen.

7 §.

Efter mottagande av uppgift eller varuanmälan, varom i 6 § sägs, skall

antecknas de uppgifter rörande varan, som kunna tjäna till ledning för dess identifiering. Därvid böra särskilt angivas, där tullen skall beräknas efter bruttovikten eller efter verkliga nettovikten med tillägg av visst emballage, varans nettovikt och, där tullen skall beräknas efter vikten men motsvara minst vissa procent av värdet eller beräknas uteslutande i förhållande till värdet, varans stycketal och vikt samt det värde, som lagts till grund för tulltaxeringen. Förtullas varan från tullnederlag, skall, därest icke dylika anteckningar verkställtts redan vid varans tulltaxering för uppläggning å tullnederlag, varan underkastas förnyad tulltaxering.

5 §.

Näringsidkare, som — — — över desamma.

Tullanstalt skall äga rätt att granska bokföring, varom nyss nämnts, samt att genom tulljänstemans besök i fabriksanläggning, å varulager eller å arbetsplats göra sig underrättad om användningen av de under restitutionsanspråk införda varorna. Kostnaden för denna kontroll skall bestridas av den, som vill åtnjuta restitution, och beräknas enligt vad för tullklarering av gods är stadgat.

6 §.

För åtnjutande — — — till tullanstalt.

Skall gods, för vilket särskild restitution eller reducerad restitution ifrågasättes, under myndighets kontroll förstöras, skall anmälan rörande den tillämnade förstöringen göras hos närmaste distrikttullanstalt.

Beträffande gods — — — före utförseln.

Ifrågasättes kvarnindustrirestitution — — — av generaltullstyrelsen.

7 §.

Efter mottagande av sådan i 6 § omförd uppgift, varuanmälan el-

(Nuvarande lydelse)

tullanstalt underkasta restitutionsgodset undersökning till utrönande av dess mängd och beskaffenhet. Vid undersökning av gods, för vilket ifrågasättes kvarnindustrirestitutionsgodset, skall genom jämförelse med de vid utförseltillfället gällande provtyperna eller det därvid avlämnade råvaruprovet fastställas den utbytesklass, till vilken varan är hänförlig.

Beträffande gods — — — statsverkets rätt.

8 §.

Angående tullkontroll — — — tullstadgan föreskrivet.

Har undersökning, varom i 7 § sägs, skett å annan ort än utförselorten, skall under försändningen till utförselorten tullkontroll å godset utövas på motsvarande sätt som i fråga om utrikes gods är stadgat.

Medgivande av — — — på tullanstalt.

10 §.

Prövning av fråga om utbekommande av restitutionsbelopp eller om avförande av sådant belopp i fall, då befrielse från erläggande av motsvarande tullbelopp åtnjutits, ankommer på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlätas på lo-

(Föreslagen lydelse)

ler anmälan rörande förstöring av restitutionsgods skall tullanstalt underkasta godset undersökning till utrönande av dess mängd och beskaffenhet. Vid undersökning av gods, för vilket ifrågasättes kvarnindustrirestitutionsgodset, skall genom jämförelse med de vid utförseltillfället gällande provtyperna eller det därvid avlämnade råvaruprovet fastställas den utbytesklass, till vilken varan är hänförlig.

Beträffande gods — — — statsverkets rätt.

8 §.

Angående tullkontroll — — — tullstadgan föreskrivet.

Skall gods, för vilket särskild restitution eller reducerad restitution ifrågasättes, förstöras, skall vederbörande myndighet efter framställning utöva kontroll över förstöringen, som skall ske på varuhavarens bekostnad. Skall kontrollen utövas av annan myndighet än distrikttullanstalten för den ort, där tullbeloppet debiterats, skall det därjämte åligga ifrågavarande myndighet att på framställning utfärda bevis rörande sålunda företagen kontroll.

Har i fall, då utförsel av restitutionsgods skall äga rum, undersökning, varom i 7 § sägs, skett å annan ort än utförselorten, skall under försändningen till utförselorten tullkontroll å godset utövas på motsvarande sätt som i fråga om utrikes gods är stadgat.

Medgivande av — — — på tullanstalt.

10 §.

Prövning av fråga om utbekommande av restitutionsbelopp eller om avförande av sådant belopp i fall, då befrielse från erläggande av motsvarande tullbelopp åtnjutits, ankommer på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlätas på lo-

(Nuvarande lydelse)

kal tullmyndighet. Ansökning om utbekommande eller avförande av restitutionsbelopp skall göras inom ett år från den dag, då utförseln ägt rum, eller, där ansökningen avser varvsindustrirestitutions eller flygindustrirestitutions, inom tre år från den dag, då arbetet slutförts. Då skäl därtill äro, må generaltullstyrelsen för särskilt fall medgiva utsträckning av ansökningstiden, oavsett huruvida framställning härom gjorts före utgången av nämnda tid eller icke.

11 §.

I fråga — — — bör avskrivas.

Därest varans — — — ombudet bestyrkt.

Ansökningen skall därjämte åtföljas av:

a) då den — — — tullrestitution sökes;

b) då den — — — utländska nationalitet;

c) då den — — — klassen; samt

d) då den avser *handelsrestitution*: en av näringsidkaren avgiven försäkran, att varan efter införseln icke undergått någon bearbetning eller förändring, att den är marknadsgill *samt* att den icke är avsedd att återsändas till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprunglige säljarens ombud i annat land.

Försäkran, som — — — av generaltullstyrelsen.

12 §.

Ansökning om utbekommande av särskild restitution skall göras av den, som infört varan.

Sådan ansökning skall innehålla uppgifter om varans benämning och myckenhet, om tidpunkt och lägenhet för varans införsel till och, i förekommande fall, utförsel från riket

(Föreslagen lydelse)

kal tullmyndighet. Ansökning om utbekommande eller avförande av restitutionsbelopp skall göras inom ett år från den dag, då utförseln *eller förstöringen* ägt rum, eller, där ansökningen avser varvsindustrirestitutions eller flygindustrirestitutions, inom tre år från den dag, då arbetet slutförts. Då skäl därtill äro, må generaltullstyrelsen för särskilt fall medgiva utsträckning av ansökningstiden, oavsett huruvida framställning härom gjorts före utgången av nämnda tid eller icke.

11 §.

I fråga — — — bör avskrivas.

Därest varans — — — ombudet bestyrkt.

Ansökningen skall därjämte åtföljas av:

a) då den — — — tullrestitution sökes;

b) då den — — — utländska nationalitet;

c) då den — — — klassen; samt

d) då den avser *handelsrestitution*: en av näringsidkaren avgiven försäkran, att varan efter införseln icke undergått någon bearbetning eller förändring, att den är marknadsgill, att den icke är avsedd att återsändas till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprunglige säljarens ombud i annat land *samt, i förekommande fall, att den återutförts i samband med försäljning.*

Försäkran, som — — — av generaltullstyrelsen.

12 §.

Ansökning om utbekommande av särskild restitution *eller av reducerad restitution* skall göras av den, som infört varan.

Sådan ansökning skall innehålla uppgifter om varans benämning och myckenhet, om tidpunkt och lägenhet för varans införsel till och, i förekommande fall, utförsel från riket *el-*

(Nuvarande lydelse)

samt om antal av och märke å kolli, vari densamma därvid varit förpackad.

Härutöver skall iakttagas:

a) att, då ansökning avser restitution av tull för från tullverket utlämnad vara, som återutförts, ansökningen skall innehålla eller vara åtföljd av en utav sökanden på tro och heder avgiven försäkran därom, att den återutförda varan är identisk med den i ansökningen omförmälda införda varan samt, där varans införsel eller återutförsel ombesörjts av annan än sökanden, att denne varit sökandens befullmäktigade ombud för ändamålet, vilket sistnämnda förhållande skall vara av ombudet bestyrkt;

b) att, då restitution av tull sökes för vara under uppgift, att varan befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal, till bestyrkande av sådan uppgift skola företes, i huvudskrift eller bestyrkt avskrift, av sakkunnig ojävig person meddelat *besiktningsintyg rörande beskaffenheten av den införda varan* ävensom, i den mån sådan av den prövande myndigheten påfordras, mellan köparen och säljaren för skriftväxling i ämnet;

c) att, då såsom villkor för restitutionen är stadgat, att varan icke eller endast under vissa omständigheter blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning, vid ansökningen skall fogas sökandens på tro och heder avgivna samt av två ojäviga personer, som kunna förutsättas äga

(Föreslagen lydelse)

ler tidpunkt för dess förstöring samt om antal av och märke å kolli, vari densamma därvid varit förpackad.

Härutöver skall iakttagas:

a) att, då ansökning avser restitution av tull för från tullverket utlämnad vara, som återutförts *eller förstörts*, ansökningen skall innehålla eller vara åtföljd av en utav sökanden på tro och heder avgiven försäkran därom, att den återutförda *eller förstörda* varan är identisk med den i ansökningen omförmälda införda varan samt, där varans införsel, återutförsel *eller förstöring* ombesörjts av annan än sökanden *eller myndighet*, att denne varit sökandens befullmäktigade ombud för ändamålet, vilket sistnämnda förhållande skall vara av ombudet bestyrkt; *skolande i fall, då varan förstörts under kontroll av annan myndighet än distrikttullanstalten för den ort, där tullbeloppet debiterats, ansökningen tillika vara åtföljd av sådant bevis, som i 8 § andra stycket sägs;*

b) att, då restitution av tull sökes för vara under uppgift, att varan befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal *eller icke blivit inom avtalad tid avlämnad, att varan felbeställts eller hinder av teknisk art för varans användning för avsett ändamål förelegat vid införseln eller ock att varan blivit av förbiseende avsänd till mottagaren och för dennes räkning förtullad*, till bestyrkande av sådan uppgift skola företes, i huvudskrift eller bestyrkt avskrift, av sakkunnig ojävig person meddelat *intyg rörande riktigheten av lämnad sådan uppgift* ävensom, i den mån sådan av den prövande myndigheten påfordras, mellan köparen och säljaren för skriftväxling i ämnet;

c) att, då såsom villkor för restitutionen är stadgat, att varan icke eller endast under vissa omständigheter blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning *eller ock här i riket använts uteslutande för visst ändamål*, vid ansökningen skall fogas sökandens på tro och heder avgivna

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

kännedom om förhållandet, till riktigheten på tro och heder bestyrkta förklaring *antingen* att varan veterligen ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning eller att varan veterligen ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning under andra omständigheter än som i förklaringen närmare angivas.

13 §.

Vid prövning av ansökning om utbekommande av särskild restitution bör generaltullstyrelsen eller, där prövningen av frågan om utbetalande av sådan restitution överlåtits på lokal tullmyndighet, vederbörande tullanstalt, i fall, då närmare upplysningar erfordras till fullständigande av eller kontroll å uppgifter, som blivit lämnade till stöd för ansökningen, inhämta dylika upplysningar från auktoriserad handelskammare.

14 §.

Vid beräkning av industri- eller handelsrestitution skall iakttagas att, oavsett om tullen skall beräknas med hänsyn till varans vikt eller värde eller enligt annan redovisningsgrund, restitutionsbeloppet skall beräknas enligt samma grunder, som tillämpats vid beräkning av tullen för den förtullningspost eller de förtullningsposter, varå restitutionsbeloppet enligt 11 § angivits böra avskrivas. *Beträffande vara, för vilken tullen skall beräknas efter bruttovikten eller efter verkliga nettovikten med tillägg av visst emballage, skall dock iakttagas, att vikten av emballage icke utan medgivande av generaltullstyrelsen må medräknas i den myckenhet, som lägges till grund för restitutionen.*

samt av två ojäviga personer, som kunna förutsättas äga kännedom om förhållandet, till riktigheten på tro och heder bestyrkta förklaring att varan veterligen ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning eller att varan veterligen ej blivit här i riket nyttjad eller utbjuden till försäljning under andra omständigheter än som i förklaringen närmare angivas, *eller att varan använts utslutande för uppgivet ändamål.*

13 §.

Vid prövning av ansökning om utbekommande av särskild restitution *eller reducerad restitution* bör generaltullstyrelsen eller, där prövningen av frågan om utbetalande av sådan restitution överlåtits på lokal tullmyndighet, vederbörande tullanstalt, i fall, då närmare upplysningar erfordras till fullständigande av eller kontroll å uppgifter, som blivit lämnade till stöd för ansökningen, inhämta dylika upplysningar från auktoriserad handelskammare *eller, i fråga om reducerad restitution, kommerskollegium.*

14 §.

Vid beräkning av industri- eller handelsrestitution skall iakttagas att, oavsett om tullen skall beräknas med hänsyn till varans vikt eller värde eller enligt annan redovisningsgrund, restitutionsbeloppet skall beräknas enligt samma grunder, som tillämpats vid beräkning av tullen för den förtullningspost eller de förtullningsposter, varå restitutionsbeloppet enligt 11 § angivits böra avskrivas.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1960.